

MORA

Byggnadsnämnden

Plats och tid: Stadsbyggnadsförvaltningen, 2018-11-19 kl. 13:15-15:30

Beslutande: Nicklas Lind (C)
Joakim Linder (MOP)
Karl Samuel Rombo (KD)
Olle Erlands (S)
Christer Johansson (V)
Arne Grahn (M)

Övriga deltagare: Tommy Ek, Förvaltningschef och stadsarkitekt
Christian Karlberg, Bostadsanpassningshandläggare, §231
Sofia Juhlin Ulriksen, Nämndsekreterare

Utses att justera: Olle Erlands

Justeringens plats och tid: Stadsbyggnadsförvaltningen, 2018-11-26 FM

Underskrifter: _____ 231 - 253
Sofia Juhlin Ulriksen, sekreterare

_____
Nicklas Lind, ordförande

_____
Olle Erlands, justerare

ANSLAG/BEVIS

Justering har tillkännagivits genom anslag

Organ: Byggnadsnämnden Sammanträdesdatum: 2018-11-19

Överklagningstid: 2018-11-26 -2018-12-17

Anslaget sätts upp: 2018-11-26 Anslaget tas ner: 2018-12-18

Förvaringsplats för protokollet: Stadsbyggnadsförvaltningen

Underskrift

Utdragsbestyrkande

MORA

Innehållsförteckning

Stranden [REDACTED], Bostadsanpassningsbidrag, anpassning av ledstänger i trappa samt nytt lås till altandörr.	3
Avskrivning av planärende "Ändring av Dp 216 Östra delen av Saxnäs"	5
Vattnäs [REDACTED], Förhandsbesked för nybyggnad av fyra stycken enbostadshus	7
Kråkberg [REDACTED], Bygglov och strandskyddsdispens för nybyggnad av komplementbyggnad	11
Utmeland [REDACTED], Bygglov för tillbyggnad av enbostadshus	15
Färnäs [REDACTED], Bygglov för nybyggnad av komplementbyggnader	18
Bengtsarvet [REDACTED], Bygglov och strandskyddsdispens för nybyggnad av båthus	20
Morkarlby [REDACTED], Bygglov för tillbyggnad och fasadändring av enbostadshus	25
Selja [REDACTED] Bygglov med startbesked och strandskyddsdispens för nybyggnad av båthus och strandskyddsdispens för anläggande av brygga och räls	28
Vinäs [REDACTED], Strandskyddsdispens för nybyggnad av komplementbyggnader	33
Vattnäs [REDACTED] Förhandsbesked för nybyggnad av enbostadshus	36
Sammanträdesplan för Byggnadsnämnden 2019	42
Öna [REDACTED] Bygglov för nybyggnad av komplementbyggnad	44
Stranden [REDACTED], Bygglov och startbesked för nybyggnad av komplementbyggnad	48
Gruddbo [REDACTED], Förhandsbesked för nybyggnad av enbostadshus	51
Utmeland [REDACTED], Bygglov och startbesked för nybyggnad av komplementbyggnad	55
Västra Storbyn [REDACTED], Bygglov för tillbyggnad av enbostadshus	59
Morkarlby [REDACTED], Bygglov för nybyggnad av komplementbyggnad	61
Selja [REDACTED], Bygglov, startbesked och strandskyddsdispens för nybyggnad av fritidshus	64
Reglemente för byggnadsnämnden	69
Informationsärenden	70
Delegationsbeslut	71
Delgivningar	79

MORA

§ 231

MK BN 2018/

Stranden, Bostadsanpassningsbidrag, anpassning av ledstänger i trappa samt nytt lås till altandörr.

Beslut

Bostadsanpassningsbidrag **beviljas inte** för;

- Ledstång trappan mellan suterrängplan och övre plan
- Ledstång trappan i uterummet
- Byte av lås till altandörr

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser

- Ledstång trappan mellan suterrängplan och övre plan
- Ledstång trappan i uterummet
- Byte av lås till altandörr

Motiv för beslut

Vid platsbesök fredag den 12 oktober 2018 framkom att sökanden fick sin diagnos efter utredning år 2015. Enligt sökanden hade läkarna emellertid då uttryckt att det kunde dröja länge innan hon fick mer betydande besvär av sjukdomen. Sommaren år 2016 köpte hon sin nuvarande bostadsrätt tillsammans med sin make.

Bostadens ingång är på suterrängplan med gästrum, större badrum och sällskapsyta. Upp till övre plan finns svängd trappa. Övre plan består bland annat av kök med köksö i öppen planlösning, sovrum och mindre badrum. Utgång till inglasat uterum sker från köket.

Sökanden kände inte av besvären när hon köpte bostaden utan att det var först efter något år sommaren 2017 hon mer började känna av sjukdomen och att hon ganska snabbt blev försämrad. Hon kan gå i trappor men nämnde att hon har ramlat några gånger och att hon troligen skulle behöva någon form av hiss, men att hon tyckte det skulle bli ett för stort ingrepp i bostaden och att de därför tänkt att flytta innan sådant behov uppstår. Sökanden berättade att hon tidigare har varit väldigt aktiv.

Enligt 5 § Lag om bostadsanpassningsbidrag (SFS 2018:222) lämnas bostadsanpassningsbidrag för åtgärder för anpassning av bostadens fasta funktioner i och i anslutning till den bostad som skall anpassas. Bidrag lämnas endast om åtgärderna är nödvändiga för att bostaden skall vara ändamålsenlig som bostad för den funktionshindrade. Det måste finnas en klar koppling mellan

MORA

funktionshindret och anpassningsåtgärderna. Kopplingen ska vara så stark att åtgärderna bedöms som nödvändiga med hänsyn till funktionshindret.

Vidare framgår av 9 § första stycket nämnd lag (SFS 2018:222) att bostadsanpassningsbidrag inte lämnas vid byte av bostad till sådana åtgärder som beror på att den nya bostaden i fråga om storlek, planlösning, antal våningsplan eller andra nivåskillnader i eller i anslutning till bostaden är uppenbart olämplig med hänsyn till funktionsnedsättningen.

Av förarbetena och propositionen (2017/18:80), sidorna 37 till 39 till nämnd lag, framgår att ingen möjlighet finns för exempelvis etappvis anpassning av bostaden, förutom i de fall där det finns särskilda skäl. Uttrycket särskilda skäl beskrivs i förarbetena med två exempel: att bostaden ligger nära en vårdinrättning som sökanden bör ha närhet till, eller att sökanden trots omfattande försök inte lyckats få tag på någon annan lämplig bostad. Vidare framgår att ansvaret för att välja en lämplig bostad ligger hos den person som ämnar bo där. Varje åtgärd ska prövas för sig om åtgärden är nödvändig och inte beror på att bostaden är uppenbart olämplig.

Begränsningsregeln i 9 § (SFS 2018:222) anses tillämplig även i fall där den enskilde vid förvärvstillfället inte haft några svårigheter att nyttja den valda bostaden, men där det redan vid den tidpunkten kunde förutses att det skulle bli nödvändigt med kostnadskrävande anpassningsåtgärder inom en inte alltför avlägsen framtid (se HFD 2014 ref. 77).

Utifrån en bedömning av varje sökt åtgärd för sig bör därför bostadsanpassningsbidrag inte beviljas.

Beslutsunderlag

Ansökan inkom den 2018-10-04.

Intyg från ST läkare inkom den 2018-10-04.

Förslag till beslut

Bostadsanpassningsbidrag **beviljas inte** för;

- Ledstång trappan mellan suterrängplan och övre plan
- Ledstång trappan i uterummet
- Byte av lås till altandörr

Sändlista

Sökanden:

MORA

§ 232

MK BN 2016/00768-53

Avskrivning av planärende "Ändring av Dp 216 Östra delen av Saxnäs"

Beslut

Byggnadsnämnden ändrar sitt beslut som togs 2018-01-29 och avskriver planärende MK BN 2016/00768 "Ändring, del av detaljplan Dp 216, för fastigheten Stranden 6:2

Sammanfattning av ärendet

I beslut från 2018-01-29 § 22, fick stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att färdigställa ett nytt planförslag för att ändra detaljplan Dp 216 "Östra delen av Saxnäs" så att prickmarken för en mindre del av planområdet justerades så sätt att mindre utbyggnader (altaner och större balkonger) legaliserades samt att gå ut på samråd nr 2.

I augusti påbörjades sanering av området då det vore klokt att **avskrivna planarbetet** då en legalisering av planen skulle bli väldigt orättvis för de bostadsrättsinnehavare som inte sökt bygglov för inglasade altaner och de som redan fått bygglov för altaner/balkonger m.m.

Först när saneringen är klar i området kan en ev. planändring bli aktuell.

Bakgrunden till legalisering av detaljplan.

Byggnadsnämnden (BN) beviljade bygglov för inglasad altan i maj 2007.

Skrivelse från Miljökontoret ang. föroreningar i Saxviken:

Den 10 juni 2013 fick stadsbyggnadsförvaltningen en skrivelse från miljökontoret att man hade pågående undersökningar och utredningar i området och *avråder från verksamhet som på något sätt skulle bidra till spridning, förflyttning eller exponering av föroreningen.*

Bygglovet överklagas:

Beslutet om bygglov överklagades först i januari 2014.

Länsstyrelsen upphävde i beslut 9 april 2014 BN:s beslut om bygglov på grund av att sakägare inte beretts möjlighet att yttra sig i ärendet vilket konstaterades vara ett formellt fel i handläggningen. Länsstyrelsen återförvisade ärendet till BN för ny handläggning.

Ärendet skickades ut på grannhörande den 23 april 2014. Synpunkter kom in från grannen samt ett tillägg. I maj 2014 beslutade BN att bevilja bygglov som mindre avvikelser från detaljplan (*se hänvisning till BN protokoll 1992-12-08 § 566*).

Länsstyrelsens bedömning:

Det beslut som nämns i det överklagade beslutet som BN tog 1992 om att betrakta tillbyggnader med altaner som mindre avvikelser skulle innebära en ändring av detaljplanen, men då beslutet inte tillkommit på det sätt som krävs för sådana ändringar saknar det bindande verkan och kan inte läggas till grund för bygglovsprövningar.

Länsstyrelsen finner att placeringen inte kan godtas som en mindre avvikelse. Detta innebär hinder för bygglov. Det överklagade beslutet måste därför upphävas.

MORA

Stadsbyggnadsförvaltningen har haft ett flertal samtal med klagande för att diskutera olika åtgärder för att mildra den *"olägenhet och störande miljö med grannar som sitter på en inglasad altan och kan se in i ens vardagsrum"* som hen yttrat sig och de svårigheter som uppenbarar sig då köpare har varit och tittat på bostadsrätten. För att minska risken för exponering av eventuell förorenad mark beslutade kommunen tillsammans med bostadsrättsföreningen att ordna ett bygglov för att sätta igen 2 av 3 fönster som vetter mot klagande. Bygglovsärendet "MK BN 2018/00432" vann laga kraft och arbetet påbörjades den 22 oktober 2018.

Detta bidrog till att man ville ändra detaljplanen Dp 216 för att legalisera det som redan var bebyggt och för att undvika riva en altan som byggts på förorenad mark.

Planförslaget antogs av BN den 24 april 2017, men överklagades till mark- och miljödomstolen som beslutade att upphäva BN:s antagandebeslut.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag från byggnadsnämndens sammanträde 2018-01-29

Förslag till beslut

Byggnadsnämnden ändrar sitt tidigare beslut som togs 2018-01-29 och avskriver planärende MK BN 2016/00768 "Ändring, del av detaljplan Dp 216, för fastigheten Stranden 6:2.

Sändlista

Planenheten
Länsstyrelsen
Kommunledningskontoret
Tekniska förvaltningen
Brf. Saxviken

MORA

§ 233

MK BN 2018/

Vattnäs, Förhandsbesked för nybyggnad av fyra stycken enbostadshus

Beslut

Mora byggnadsnämnd beviljar sökt förhandsbesked för nybyggnad av fyra stycken enbostadshus med stöd av 9 kap. 17 § plan- och bygglagen.

Villkor:

Innan bygglovsprövning ska förutsättningarna för fastighetens anslutning till va-nätet utredas.

Vatten- och avloppsfrågan ska lösas i samråd med miljönämnden innan bygglovsprövning sker.

Byggnader får endast uppföras i en våning.

Avgiften för förhandsbeskedet är 19 042 kronor enligt fastställd taxa av kommunfullmäktige.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser förhandsbesked för nybyggnad av fyra stycken enbostadshus på fastigheten Vattnäs i Mora kommun. Ansökan har tidigare varit upp till Byggnadsnämnden och har nu reviderats från att tidigare ha omfattat sex stycken enbostadshus till att nu omfatta fyra stycken enbostadshus.

Planförhållanden

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området är inom delområde Bs 2 Vattnäs, enligt antagen översiktsplan för Mora kommun som vann laga kraft 19 juli 2006.

Området är av riksintresse för friluftslivet samt av riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2 § Miljöbalken.

Området är utom utbredningsområde för 100-årsflöde.

Kända fornlämningar finns i närområdet. Dessa har ej pekats ut inom föreslagna tomtplatser.

Möjlighet för anslutning till allmänna vattenledningar finns.

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap. 25 § plan- och bygglagen.

Yttrande från Nodava, inkom 2018-05-30:

Tomterna markerade 5 och 6 på situationsplanen ligger inom verksamhetsområde

MORA

för den allmänna VA-anläggningen. Möjlighet för anslutning finns till Moravatten AB:s VA-ledningar.

Tomterna markerade 1,2,3 och 4 på situationsplanen ligger utanför verksamhetsområde för den allmänna VA-anläggningen. Möjlighet för anslutning finns till Moravatten AB:s VA-ledningar även för dessa föreslagna fastigheter.

Yttrande från Miljönämnden, inkom 2018-05-31:

Mora Orsa miljönämnd beslutar att lämna följande synpunkt med anledning av sökt förhandsbesked:

- I direkt anslutning väster om fastigheten passerar Inlandsbanan och ca 150 meter österut ligger väg E45. Det är viktigt att säkerställa att de nya tomterna inte utsätts för bullernivåer som överskrider riktvärdena i förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader.*

Yttrande från Inlandsbanan, inkom 2018-06-04:

I egenskap av infrastrukturförvaltare yttrar sig Inlandsbanan AB över inkommen remiss avseende förhandsbesked för avstyckning av 6 st tomter för nybyggnation av bostadshus på stamfastigheten Vattnäs.

För att eliminera risken för en tredje person vid en urspårning finns det riktlinjer att återfinna på Trafikverkets hemsida. Riktlinjer anger att en enskild bedömning ska göras. I detta fall är särskilt riskpåverkande faktorer sträckhastigheten vid den aktuella fastigheten som är 80 km/h och att det även kan förekomma transporter av farligt gods på järnvägen.

Inlandsbanan AB yttrande med avseende på ovanstående är:

- Ingen bebyggelse får överhuvudtaget förekomma inom 30 m från spåret räknat (spårmitt)*
- Ingen bostadsbyggnad får förekomma inom 60 m från spåret räknat (spårmitt)*
- Eventuella byggnadskonstruktioner/utförande som krävs för att innehålla bullervärden åvilar byggherren och på dennes bekostnad.*
- Fastighetens placering av tillfartsväg för planerade tomter närmast järnvägen ska samrådats med Inlandsbanan AB innan utförande.*

Yttrande från Trafikverket, inkom 2018-06-19:

Trafikverket har i egenskap av anläggningsägare till Inlandsbanan följande synpunkter på förslaget:

Tillkommande bebyggelse på fastigheterna bör inte placeras närmare spårmitt än befintlig bebyggelse norr om tilltänkta fastigheter, dvs ca 60 meter för att förhindra störning i form av buller och vibrationer.

Den föreslagna anslutningen till tomterna 5 och 6 antingen flyttas 30 meter bort från plankorsningen med järnvägen österut, alternativt ansluts på annat vis. Skälen är drift och underhåll av järnvägen samt att en komplex, trång och osäker trafikmiljö uppstår med föreslagen anslutning så nära plankorsningen.

Bebyggelse/bostäder nära järnvägen kan förhindra framtida utveckling av den eftersom hastigheter kan behövas hållas nere för att skydda närboende mot buller och vibrationer, dessutom kan järnvägen kräva mark i anspråk för utökad verksamhet, turtäthet mm.

Svar från sökanden, inkom 2018-07-09:

Jag läste vad Trafikverket skrev.

Det är klart att vi flyttar upp infarten så den blir säkrare.

MORA

Efter inkomna yttranden har den sökande inkommit med en reviderad situationsplan som endast omfattar nybyggnad av fyra stycken enbostadshus.

Motiv för beslut

Enligt 2 kap. 2 § plan- och bygglagen och 3 kap. 1 § miljöbalken ska prövningen av lov eller förhandsbesked syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företrädare ska ges sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning.

Enligt 2 kap. 5 § plan- och bygglagen gäller vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till

1. människors hälsa och säkerhet,
2. jord, berg- och vattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och
5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Enligt 9 kap. 17 § plan- och bygglagen: Om den som avser att vidta en bygglovspliktig åtgärd begär det, ska byggnadsnämnden ge ett förhandsbesked i fråga om åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen.

Av 4 kap. 2 § plan- och bygglagen följer att kommunen ska med en detaljplan pröva ett mark- eller vattenområdes lämplighet för bebyggelse och byggnadsverk samt reglera bebyggelsemiljöns utformning för

1. en ny sammanhållen bebyggelse, om det behövs med hänsyn till omfattningen av bygglovspliktiga byggnadsverk i bebyggelsen,
2. en bebyggelse som ska förändras eller bevaras, om regleringen behöver ske i ett sammanhang,
3. ett nytt byggnadsverk som inte är ett vindkraftverk, om byggnadsverket kräver bygglov eller är en annan byggnad än en sådan som avses i 9 kap. 4 a §, och

a) byggnadsverkets användning får betydande inverkan på omgivningen eller om det råder stor efterfrågan på området för bebyggande, eller

b) byggnadsverket placeras i närheten av en verksamhet som omfattas av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, och

4. en åtgärd som kräver bygglov vid nyetablering av en verksamhet som omfattas av lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Trots första stycket 3 krävs det ingen detaljplan om byggnadsverket kan prövas i samband med en prövning av ansökan om bygglov eller förhandsbesked och användningen av byggnadsverket inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. *Lag (2015:235).*

MORA

Byggnadsinspektör har besökt platsen 2018-08-22. Platsen består av uppväxt björk och sly. Området lutar ned mot järnvägen i väster. Området avgränsas av Dikvägen i öster, Kungsvägen i söder, järnvägen i väster och bebyggelse i norr. Inlandsbanan och trafikverket har meddelat om risker och säkerhetsavstånd från järnvägen. Kungsvägen är även en trafikerad väg som medför risker och buller. Av ansökan framgår inte hur dagvattenhanteringen ska lösas i området. Det bedöms att vid prövning av bygglov för nybyggnad av enbostadshus så kan inte dagvattenfrågan lösas i sin helhet. Förhandsbesked har givits på fastigheten Vattnäs i ärendet MK BN 2017/.

Föreslagen utformning innebär att tomter placeras mer än 80 meter från spårmit. Utfart sker mot Dikvägen för samtliga tomter. Sammantaget bedöms föreslagen byggnation som lämplig och förhandsbesked bör beviljas med stöd av 9 kap. 17 § plan- och bygglagen.

Upplysningar

Ett förhandsbesked som innebär att åtgärden kan tillåtas är bindande vid den kommande bygglovsprövningen om ansökan om bygglov görs inom två år från den dag då förhandsbeskedet vann laga kraft.

Beslutet kungörs i Post- och Inrikes tidningar. Angränsande markägare kommer att informeras om kungörelsen. Tidigast fyra veckor efter kungörelse i Post och Inrikes tidningar kan beslutet vinna laga kraft, detta under förutsättning att ingen överklagar beslutet.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2018-05-11
Yttrande från Nodava, inkom 2018-05-30
Yttrande från Miljönämnden, inkom 2018-05-31
Yttrande från Inlandsbanan, inkom 2018-06-04
Yttrande från Trafikverket, inkom 2018-06-19
Kommunicering med sökanden, 2018-10-18
Situationsplan, inkom 2018-10-30

Förslag till beslut

Sökt förhandsbesked för nybyggnad av fyra stycken enbostadshus beviljas med stöd av 9 kap. 17 § plan- och bygglagen.

Villkor:

Innan bygglovsprövning ska förutsättningarna för fastighetens anslutning till va-nätet utredas.

Vatten- och avloppsfrågan ska lösas i samråd med miljönämnden innan bygglovsprövning sker.

Byggnader får endast uppföras i en våning.

Avgiften för förhandsbeskedet är 19 042 kronor enligt fastställd taxa av kommunfullmäktige.

Sändlista

Sökanden

MORA

§ 234

MK BN 2018/

Kråkberg, Bygglov och strandskyddsdispens för nybyggnad av komplementbyggnad

Beslut

Sökt bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Kontrollansvarig och tekniskt samråd krävs inte i detta ärende.

Byggnationen får inte påbörjas utan att startbesked meddelats.

Innan startbesked kan meddelas ska följande lämnas in till Stadsbyggnadsförvaltningen:

1. Kontrollplan
2. Takstolsberäkning

Dispens från 7 kap. 15 § miljöbalken beviljas för komplementbyggnad.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i miljöbalken 7 kap. 18 c § punkten 1, då fastigheten redan är bebyggd och har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.

Som tomt får tas i anspråk hela fastigheten (se bifogad karta).

Avgiften för bygglovet och strandskyddsdispensen är 6 102 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

I detta ärende krävs utstakning, Kostnader för detta ingår inte i bygglovsavgiften.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser uppförande av komplementbyggnad på den bebyggda fastigheten Kråkberg. Komplementbyggnaden om 48 kvm byggs i en våning och förses med ett sadeltak. Taket beläggs med tegelröda betongpannor. Byggnadens fasader bekläds med en stående träpanel som målas röd.

Planförhållanden

Området är inom delområde Bs 9 enligt antagen översiktsplan för Mora kommun som vann laga kraft 19 juli 2006.

Området är av riksintresse för friluftslivet samt av riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2 § Miljöbalken.

Området är utom utbredningsområde för 100-årsflöde.

Inga kända fornlämningar finns.

I detta ärende anses det obehövligt att redovisa beräknade värden för omgivningsbuller. Det bedöms inte uppstå betydande omgivningsbuller vid byggnaden.

MORA

Strandskydd gäller enligt 7 kap. 13 och 14 §§ miljöbalken inom 100 meter från Orsasjön.

Området är inom utpekade område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (D 45) enligt antagen LIS-plan.

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap 25 § plan- och bygglagen. Inga synpunkter har inkommit i ärendet.

Yttranden från Miljönämnden:

Miljönämnden beslutar att tillstyrka en strandskyddsdispens med motiveringen: Lis-område, bebyggd tomt och inga kända naturvärden på platsen.

Motiv för beslut

Enligt **2 kap. 2 § plan- och bygglagen** och **3 kap. 1 § miljöbalken** ska prövningen av lov eller förhandsbesked syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företrädare ska ges sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning.

Enligt **2 kap. 5 § plan- och bygglagen** vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till

1. människors hälsa och säkerhet,
2. jord, berg- och vattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och
5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Enligt **9 kap. 31 § plan- och bygglagen**: Bygglov ska ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden

1. inte strider mot områdesbestämmelser,
2. inte förutsätter planläggning enligt 4 kap. 2 eller 3 §, och
3. uppfyller de krav som följer av 2 kap. och 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser. Lag (2014:900).

Enligt 7 kap. 13 § miljöbalken gäller strandskydd vid havet och vid insjöar och vattendrag. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Enligt 7 kap. 15 § miljöbalken får inom strandskyddsområde inte

1. nya byggnader uppföras,
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt,
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader,

MORA

anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

Enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken får kommunen i det enskilda fallet ge dispens från förbuden i 15 § om det finns särskilda skäl. De skäl som kan användas finns angivna i miljöbalken 7 kap. §18 c och d.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i miljöbalken 7 kap. 18 c §, punkten 1, då fastigheten redan är bebyggd och har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Åtgärden bedöms inte motverka syftet med strandskyddet eller väsentligt förändra livsvillkoren för djur eller växtarter i området.

Åtgärden kan förenas med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 kap. miljöbalken samt med den kommunala översiktsplanen. Sökt åtgärd uppfyller kraven i 2 kap. plan- och bygglagen och skall inte föregås av detaljplaneläggning enligt bestämmelserna i 4 kap. 2-3 §§ plan- och bygglagen.

Åtgärden bedöms inte medföra någon betydande olägenhet för omgivningen och uppfyller de krav i 2 kap. och 8 kap. plan- och bygglagen som anges i 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Upplysningar

Åtgärden kräver tillstånd från fastighetens samtliga ägare.

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslut om startbesked upphör att gälla den dag då beslutet om bygglov upphör att gälla.

Detta beslut annonseras offentligt i Post- och Inrikes Tidningar.

Beslutet vinner laga kraft tidigast fyra veckor efter annonseringen, om ingen har överklagat beslutet innan dess.

Angränsande markägare kommer att underrättas om annonseringen.

Tidigast fyra veckor efter annonseringen i Post och Inrikes tidningar får åtgärden i beslutet påbörjas, om startbesked har meddelats.

Även om beslutet inte har vunnit laga kraft efter fyra veckor får byggherren, på egen risk, påbörja arbetet om startbesked har meddelats.

Du kan själv kontrollera datumet för annonsering på:

<https://poit.bolagsverket.se/poit/>

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

MORA

Länsstyrelsen i Dalarnas län har rätt att överpröva byggnadsnämndens beslut att meddela dispens från miljöbalken. Länsstyrelsen ska inom tre veckor från den dag då kommunens beslut kom in till Länsstyrelsen besluta om en prövning ska ske eller inte. I det fall Länsstyrelsen begärt in ärendet för prövning kan dispensbeslutet komma att upphävas om det inte finns förutsättningar för dispens.

Strandskyddsdispensen upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller har avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2018-08-24
Ansökan om strandskyddsdispens, inkom 2018-09-05
Plan-, fasad och sektionsritning, inkom 2018-09-24
Sektionsritning, inkom 2016-
Situationsplan, inkom 2018-09-24
Yttrande från Miljönämnden, inkom 2018-09-26
Tomtplatsavgränsning, inkom 2018-09-05

Förslag till beslut

Sökt bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Kontrollansvarig och tekniskt samråd krävs inte i detta ärende.

Byggnationen får inte påbörjas utan att startbesked meddelats.

Innan startbesked kan meddelas ska följande lämnas in till Stadsbyggnadsförvaltningen:

1. Kontrollplan
2. Takstolsberäkning

Dispens från 7 kap. 15 § miljöbalken beviljas för komplementbyggnad.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i miljöbalken 7 kap. 18 c § punkten 1, då fastigheten redan är bebyggd och har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.

Som tomt får tas i anspråk hela fastigheten (se bifogad karta).

Avgiften för bygglovet och strandskyddsdispensen är 6 102 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

I detta ärende krävs utstakning, Kostnader för detta ingår inte i bygglovsavgiften.

Sändlista

Sökanden:
Länsstyrelsen (strandskydd)

MORA

§ 235

MK BN 2018/

Utmeland, Bygglov för tillbyggnad av enbostadshus

Beslut

Sökt bygglov beviljas med stöd av **9 kap. 31 b punkt 1. § plan- och bygglagen**. Byggnationen får inte påbörjas innan beslut om startbesked meddelas.

Startbesked kan ges först efter det att tekniskt samråd har hållits och efterfrågade handlingar har inkommit och godkänts.

Tekniskt samråd krävs i detta ärende. Byggherren kontakter byggnadsinspektör (andreas.ytterberg@mora.se) för tekniskt samråd. Till tekniskt samråd ska följande handlingar lämnas in:

- kontrollplan
- brandskyddsbeskrivning
- konstruktionsdokumentation gällande takkonstruktionen

Avgiften för bygglovet är 9918 kronor enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

I detta ärende krävs utstakning. Kostnader för detta ingår inte i bygglovsavgiften.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser bygglov för tillbyggnad av enbostadshus. Tillbyggnaden om 107 kvm kommer att användas för carport och garage. Tillbyggnaden byggs i en våning och förses med ett brutet pulpettak som bekläds med svart plåt. Tillbyggnadens fasader bekläds med vitmålad liggande träpanel.

Planförhållanden

För området gäller detaljplan (Sp 36).

Åtgärden strider mot detaljplanen.

Enligt detaljplanen får med punktprickning betecknad mark inte bebyggas.

Tillbyggnaden innebär att 38 kvm (18 %) av enbostadshuset placeras på punktpickad mark.

Huvudbyggnad får inte uppta större area än 150 kvm.

Tillbyggnaden på 107 innebär att enbostadshuset blir 207 kvm, vilket är en avvikelse om 57 kvm (38%).

Tillbyggnaden placeras 3 meter från fastighetsgränsen mot Utmeland.

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap. 25 § plan- och bygglagen. Berörda sakägare har inte framfört några synpunkter mot sökt åtgärd.

Motiv för beslut

Enligt **9 kap. 30 § plan- och bygglagen**: Bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser
  - a) överensstämmer med detaljplanen, eller
  - b) avviker från detaljplanen men avvikelsen har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988),
2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,
3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och
4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Om åtgärden är en sådan ändring av en byggnad som avses i 2 § första stycket 3 b eller c, ska bygglov ges även om fastigheten eller byggnaden inte uppfyller kraven i första stycket 1. Lag (2014:900).

Enligt **9 kap. 31 b § plan- och bygglagen**: Trots 30 § första stycket 2, 31 § 1 och 31 a § 2 får bygglov ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan eller områdesbestämmelser, om avvikelsen är förenlig med detaljplanens eller områdesbestämmelsernas syfte och

1. avvikelsen är liten, eller
2. åtgärden är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt. Lag (2014:900).

39§ BYGGNADSSTADGAN

Enligt 16 kap 14 §, punkten 5 plan- och bygglagen, ska bestämmelserna i 17 kap 4 § i den upphävda plan- och bygglagen gälla för vissa stads- och byggnadsplaner, vilket innebär att 39 § byggnadsstadgan ska tillämpas som bestämmelse i detaljplanen. I 39 § föreskrivs att byggnad, som inte skall sammanbyggas eller kan förväntas komma att sammanbyggas med byggnad på granntomt, inte får läggas på mindre avstånd från gränsen mot denna än som motsvarar hälften av den för byggnaden tillåtna största höjden och inte närmare gränsen än 4,5 meter samt att avståndet mellan byggnader på samma tomt inte ska vara mindre än den för någondera byggnaden tillåtna största höjden. Om förutsättningar för trivsel, trevnad och brandsäkerhet uppfylls anses åtgärden inte strida mot detaljplan.

Motivering av beslut

Mora Byggnadsnämnds beredning bedömer att sökt åtgärd kan beviljas. Liten avvikelse lämnas för byggnadens placering på punktprickad mark.

MORA

Upplysningar

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslut om startbesked upphör att gälla den dag då beslutet om bygglov upphör att gälla.

Innan åtgärden får tas i bruk måste slutbesked ha meddelats enligt 10 kap 4 § plan- och bygglagen. Du som byggherre ansöker om slutbesked hos byggnadsnämnden. Om byggnaden har tagits i bruk innan slutbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap plan- och byggförordningen.

Detta beslut annonseras offentligt i Post- och Inrikes Tidningar.

Beslutet vinner laga kraft tidigast fyra veckor efter annonseringen, om ingen har överklagat beslutet innan dess.

Angränsande markägare kommer att underrättas om annonseringen.

Tidigast fyra veckor efter annonseringen i Post och Inrikes tidningar får åtgärden i beslutet påbörjas, om startbesked har meddelats.

Även om beslutet inte har vunnit laga kraft efter fyra veckor får byggherren, på egen risk, påbörja arbetet om startbesked har meddelats.

Du kan själv kontrollera datumet för annonsering på:

<https://poit.bolagsverket.se/poit/>

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2018-09-17

Foto, inkom 2018-09-03

Plan- och sektionsritning, inkom 2018-09-03

Fasadritning, inkom 2018-09-03

Situationsplan, inkom 2018-09-17

Förslag till beslut

Sökt bygglov avslås med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen.

Sändlista

Sökanden

MORA

§ 236

MK BN 2018/

Färnäs, Bygglov för nybyggnad av komplementbyggnader

Beslut

Sökt bygglov för nybyggnad av komplementbyggnad/cykelställ avslås i enlighet med bestämmelser i **9 kap. 30 § plan-och bygglagen**.

Avgiften för avslaget är 3030 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser nybyggnad av komplementbyggnad på fastigheten Färnäs i Mora kommun. Komplementbyggnaden blir ett takbelagt cykelställ vid Färnäs skola. Taket beläggs med plåt. Byggnadsarean blir ca 38 m².

Planförhållanden

För området gäller detaljplan Bp 47. Åtgärden strider mot detaljplanen.

Enligt detaljplanen får med punktprickning betecknad mark inte bebyggas.

Byggnaden föreslås helt/delvis uppföras på mark som inte får bebyggas.

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap 25 § plan- och bygglagen. Inga negativa synpunkter har inkommit från berörda grannar.

Motiv för beslut

Enligt **9 kap. 30 § plan- och bygglagen**: Bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser
  - a) överensstämmer med detaljplanen, eller
  - b) avviker från detaljplanen men avvikelsen har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988),
2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,
3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och
4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Om åtgärden är en sådan ändring av en byggnad som avses i 2 § första stycket 3 b eller c, ska bygglov ges även om fastigheten eller byggnaden inte uppfyller kraven i första stycket 1. *Lag (2014:900)*.

MORA

Byggnadsnämnden anser att placeringen av komplementbyggnaden/cykelstället är olämplig och att åtgärden ej är en sådan avvikelse från detaljplan som är förenligt med bestämmelser i Plan- och bygglagen. Sammantaget bedöms att bygglov ej bör beviljas.

Upplysningar

Besvärshänvisningar bifogas

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2018-07-16

Plan- och fasadritning, inkom 2018-09-07

Situationsplan, inkom 2018-07-16

Byggnadsnämndens berednings förslag till beslut

Sökt bygglov för nybyggnad av komplementbyggnad/cykelställ avslås i enlighet med bestämmelser i **9 kap. 30 § plan- och bygglagen**

Avgiften för avslaget är 3030 kronor i enlighet med taxa fastställt av kommunfullmäktige.

Sändlista

Sökanden: Tekniska förvaltningen, Fredsgatan 16, 792 20 Mora.

Fastighetsägaren (för kännedom)

MORA

§ 237

MK BN 2018/

Bengtsarvet, Bygglov och strandskyddsdispens för nybyggnad av båthus

Beslut

Sökt bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Kontrollansvarig och tekniskt samråd krävs inte i detta ärende.

Startbesked, för att påbörja åtgärden, godkänns med stöd av 10 kap. 23 § plan- och bygglagen.

Enligt vad som framkommit i ärendet beslutas att färdigställandeskydd inte är nödvändigt.

Slutbesked krävs för att få ta byggnaden i bruk. Som underlag för slutbeskedet ska följande handlingar lämnas in till Stadsbyggnadsförvaltningen.

1. Intyg från byggherren att byggnadsåtgärden överensstämmer med startbeskedet/bygglovet.

Dispens från 7 kap. 15 § miljöbalken beviljas för båthus.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i miljöbalken 7 kap. 18 c § punkten 3. *behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området.*

För detta ändamål får endast tas i anspråk det markområde som båthuset upptar på fastigheten.

Båthus får inte förses med fönster eller inredas för annat ändamål. Båthus får endast användas för förvaring av båtar och tillhörande material och redskap.

Avgiften för bygglovet och strandskyddsdispensen är 3 236 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser nybyggnad av båthus på fastigheten Bengtsarvet. Båthuset ersätter ett tidigare båthus på samma placering. Båthuset uppförs enligt typritning för båthus i Mora kommun. Taket bekläds med svart plåt och väggarna bekläds med en stående träpanel som målas med Falurödfärg.

Planförhållanden

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området är inom delområde Snf 17 enligt antagen översiktsplan för Mora kommun som vann laga kraft 19 juli 2006.

Området är av riksintresse för friluftslivet samt av riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2 § Miljöbalken.

Området är inom utbredningsområde för 100-årsflöde.

Inga kända fornlämningar finns i närheten av båthuset.

I detta ärende anses det obehövt att redovisa beräknade värden för omgivningsbuller. Det bedöms inte uppstå betydande omgivningsbuller vid byggnaden.

Strandskydd gäller enligt 7 kap. 13 och 14 §§ miljöbalken inom 100 meter från Siljan.

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap 25 § plan- och bygglagen.

Yttrande från Miljönämnden:

Miljönämnden tillstyrker strandskyddsdispens med motiveringen att inga kända naturvärden finns på platsen och båthusområde.

Motiv för beslut

Enligt **2 kap. 2 § plan- och bygglagen** och **3 kap. 1 § miljöbalken** ska prövningen av lov eller förhandsbesked syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företrädare ska ges sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning.

Enligt **2 kap. 5 § plan- och bygglagen** vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till

1. människors hälsa och säkerhet,
2. jord, berg- och vattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och
5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Enligt **9 kap. 31 § plan- och bygglagen**: Bygglov ska ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden

1. inte strider mot områdesbestämmelser,
2. inte förutsätter planläggning enligt 4 kap. 2 eller 3 §, och
3. uppfyller de krav som följer av 2 kap. och 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser. Lag (2014:900).

Enligt 7 kap. 13 § miljöbalken gäller strandskydd vid havet och vid insjöar och vattendrag. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

MORA

Enligt 7 kap. 15 § miljöbalken får inom strandskyddsområde inte

1. nya byggnader uppföras,
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt,
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

Enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken får kommunen i det enskilda fallet ge dispens från förbudet i 15 § om det finns särskilda skäl. De skäl som kan användas finns angivna i miljöbalken 7 kap. §18 c och d.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i miljöbalken 7 kap. 18 c § punkten 3. *behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området.* Åtgärden bedöms inte motverka syftet med strandskyddet eller väsentligt förändra livsvillkoren för djur eller växtarter i området.

Åtgärden kan förenas med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 kap. miljöbalken samt med den kommunala översiktsplanen. Sökt åtgärd uppfyller kraven i 2 kap. plan- och bygglagen och skall inte föregås av detaljplaneläggning enligt bestämmelserna i 4 kap. 2-3 §§ plan- och bygglagen.

Åtgärden bedöms inte medföra någon betydande olägenhet för omgivningen och uppfyller de krav i 2 kap. och 8 kap. plan- och bygglagen som anges i 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Upplysningar

Åtgärden kräver tillstånd från fastighetens samtliga ägare.

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslut om startbesked upphör att gälla den dag då beslutet om bygglov upphör att gälla.

Innan byggnaden får tas i bruk måste slutbesked ha meddelats enligt 10 kap 4 § plan- och bygglagen. Du som byggherre ansöker om slutbesked hos byggnadsnämnden. Om byggnaden har tagits i bruk innan slutbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap plan- och byggförordningen.

Detta beslut annonseras offentligt i Post- och Inrikes Tidningar.

Beslutet vinner laga kraft tidigast fyra veckor efter annonseringen, om ingen har överklagat beslutet innan dess.

Angränsande markägare kommer att underrättas om annonseringen.

MORA

Tidigast fyra veckor efter annonseringen i Post och Inrikes tidningar får åtgärden i beslutet påbörjas, om startbesked har meddelats.

Även om beslutet inte har vunnit laga kraft efter fyra veckor får byggherren, på egen risk, påbörja arbetet om startbesked har meddelats.

Du kan själv kontrollera datumet för annonsering på:

<https://poit.bolagsverket.se/poit/>

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Länsstyrelsen i Dalarnas län har rätt att överpröva byggnadsnämndens beslut att meddela dispens från miljöbalken. Länsstyrelsen ska inom tre veckor från den dag då kommunens beslut kom in till Länsstyrelsen besluta om en prövning ska ske eller inte. I det fall Länsstyrelsen begärt in ärendet för prövning kan dispensbeslutet komma att upphävas om det inte finns förutsättningar för dispens.

Strandskyddsdispensen upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller har avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2018-08-29

Ansökan strandskyddsdispens, inkom 2018-09-07

Plan- och fasadritning, inkom 2018-09-07

Situationsplaner 2 st, inkom 2018-08-29

Yttrande från Miljönämnden, inkom 2018-09-26

Förslag till beslut

Sökt bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Kontrollansvarig och tekniskt samråd krävs inte i detta ärende.

Startbesked, för att påbörja åtgärden, godkänns med stöd av 10 kap. 23 § plan- och bygglagen.

Enligt vad som framkommit i ärendet beslutas att färdigställandeskydd inte är nödvändigt.

Slutbesked krävs för att få ta byggnaden i bruk. Som underlag för slutbeskedet ska följande handlingar lämnas in till Stadsbyggnadsförvaltningen.

1. Intyg från byggherren att byggnadsåtgärden överensstämmer med startbeskedet/bygglovet.

Dispens från 7 kap. 15 § miljöbalken beviljas för båthus.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i miljöbalken 7 kap. 18 c § punkten 3. *behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området.*

För detta ändamål får endast tas i anspråk det markområde som båthuset upptar på fastigheten.

MORA

PROTOKOLL
BYGGNADSNÄMNDEN
Sammanträdesdatum: 2018-11-19
Dokument nr: MK BN 2015/01051-107

24(80)

Båthus får inte förses med fönster eller inredas för annat ändamål. Båthus får endast användas för förvaring av båtar och tillhörande material och redskap.

Avgiften för bygglov och strandskyddsdispensen är 3 236 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Sändlista

Sökanden:

Fastighetsägaren

Länsstyrelsen (strandkydd)

MORA

§ 238

MK BN 2018/

Morkarlby, Bygglov för tillbyggnad och fasadändring av enbostadshus

Beslut

Sökt bygglov beviljas för tillbyggnad av enbostadshus med stöd av 9 kap. 31 b § plan- och bygglagen.

Detta beslut ersätter tidigare beviljat bygglov, daterat 2016-09-01.

Kontrollansvarig och tekniskt samråd krävs inte i detta ärende.

Startbesked, för att påbörja åtgärden, godkänns med stöd av 10 kap. 23 § plan- och bygglagen.

Slutbesked krävs för att få ta byggnaden i bruk. Som underlag för slutbeskedet ska följande handlingar lämnas in till Stadsbyggnadsförvaltningen/Samhällsenheten:

1. Intyg från byggherren att byggnadsåtgärden överensstämmer med startbeskedet/bygglovets. (Kan göras på blankett för anmälan av avslutat arbete).

Avgiften för bygglovets är 3 874 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser tillbyggnad av enbostadshus på fastigheten Morkarlby i Mora kommun. Tillbyggnaden blir en takbelagd inglasad veranda samt en öppen veranda. Byggnadsarean blir ca 24 m² + 13 m².

Planförhållanden

För området gäller detaljplan Sp 172. Åtgärden strider mot detaljplanen.

Enligt detaljplanen får huvudbyggnad och gårdsbyggnader inte uppta större sammanlagd areal än 210 m².

Huvudbyggnaden och gårdsbyggnaderna upptar med föreslagen nybyggnad/tillbyggnad en sammanlagd areal om ca 260 m².

Tillbyggnaden föreslås uppföras ca 0,8 respektive 1,9 meter från gränsen mot Morkarlby respektive Morkarlby.

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap 25 § plan- och bygglagen. Inga negativa synpunkter har inkommit från berörda grannar.

MORA

Motiv för beslut

Enligt **9 kap. 30 § plan- och bygglagen**: Bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser
  - a) överensstämmer med detaljplanen, eller
  - b) avviker från detaljplanen men avvikelsen har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988),
2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,
3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och
4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Om åtgärden är en sådan ändring av en byggnad som avses i 2 § första stycket 3 b eller c, ska bygglov ges även om fastigheten eller byggnaden inte uppfyller kraven i första stycket 1. *Lag (2014:900)*.

Enligt **9 kap. 31 b § plan- och bygglagen**: Trots 30 § första stycket 2, 31 § 1 och 31 a § 2 får bygglov ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan eller områdesbestämmelser, om avvikelsen är förenlig med detaljplanens eller områdesbestämmelsernas syfte och

1. avvikelsen är liten, eller
2. åtgärden är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt. *Lag (2014:900)*.

Åtgärden bedöms inte medföra någon betydande olägenhet för omgivningen och uppfyller de krav i 2 kap och 8 kap plan- och bygglagen som anges i 9 kap 31b§ plan- och bygglagen.

Liten avvikelse från detaljplanen lämnas för tillbyggnad av enbostadshus med 13 m².

Upplysningar

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslut om startbesked upphör att gälla den dag då beslutet om bygglov upphör att gälla.

Innan åtgärden får tas i bruk måste slutbesked ha meddelats enligt 10 kap 4 § plan- och bygglagen. Du som byggherre ansöker om slutbesked hos byggnadsnämnden. Om byggnaden har tagits i bruk innan slutbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap plan- och byggförordningen.

Detta beslut annonseras offentligt i Post- och Inrikes Tidningar.

MORA

Beslutet vinner laga kraft tidigast fyra veckor efter annonseringen, om ingen har överklagat beslutet innan dess.

Angränsande markägare kommer att underrättas om annonseringen.

Tidigast fyra veckor efter annonseringen i Post och Inrikes tidningar får åtgärden i beslutet påbörjas, om startbesked har meddelats.

Även om beslutet inte har vunnit laga kraft efter fyra veckor får byggherren, på egen risk, påbörja arbetet om startbesked har meddelats.

Du kan själv kontrollera datumet för annonsering på:

<https://poit.bolagsverket.se/poit/>

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2018-09-05

Plan- och fasadritning, inkom 2018-09-12

Situationsplan, inkom 2018-09-05

Takstolsritningar och beräkning, inkom 2018-09-05

Förslag till beslut

Sökt bygglov beviljas för tillbyggnad av enbostadshus med stöd av 9 kap. 31 b § plan- och bygglagen.

Detta beslut ersätter tidigare beviljat bygglov, daterat 2016-09-01.

Kontrollansvarig och tekniskt samråd krävs inte i detta ärende.

Startbesked, för att påbörja åtgärden, godkänns med stöd av 10 kap. 23 § plan- och bygglagen.

Slutbesked krävs för att få ta byggnaden i bruk. Som underlag för slutbeskedet ska följande handlingar lämnas in till Stadsbyggnadsförvaltningen/Samhällsenheten:

1. Intyg från byggherren att byggnadsåtgärden överensstämmer med startbeskedet/bygglovet. (Kan göras på blankett för anmälan av avslutat arbete).

Avgiften för bygglovet är 3 874 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Sändlista

Sökanden:

MORA

§ 239

MK BN 2018/

Selja, Bygglov med startbesked och strandskyddsdispens för nybyggnad av båthus och strandskyddsdispens för anläggande av brygga och räls

Beslut

Sökt bygglov beviljas för nybyggnad av båthus med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Kontrollansvarig och tekniskt samråd krävs inte i detta ärende.

Startbesked, för att påbörja åtgärden, godkänns med stöd av 10 kap. 23 § plan- och bygglagen.

Med detta startbesked beslutas om följande kontrollpunkter:

1. Byggherren ska anmäla när byggnadsarbetet påbörjas.

Slutbesked krävs för att få ta båthuset i bruk. Som underlag för slutbeskedet ska följande handlingar lämnas in till Stadsbyggnadsförvaltningen/Samhällsenheten:

2. Intyg från byggherren att byggnadsåtgärden överensstämmer med startbeskedet/bygglovets. (Kan göras på blankett för anmälan av avslutat arbete).

Dispens från 7 kap. 15 § miljöbalken beviljas för nybyggnad av båthus samt anläggande av brygga och räls på fastigheten Selja i Mora kommun.

För detta ändamål får endast tas i anspråk det mark- och vattenområde som båthuset, rälsen och bryggan upptar på fastigheten.

Bryggan ska vara tillgänglig för allmänheten och får ej förses med skyltar eller andra anordningar som avhåller allmänheten att vistas på eller vid bryggan.

Båthus får inte förses med fönster eller inredas för annat ändamål. Båthus får endast användas för förvaring av båtar och tillhörande material och redskap.

Sökanden informeras om att åtgärd som kräver arbete i vatten ska anmälas till Länsstyrelsen enligt miljöbalken kap 11.

Avgiften för bygglovets och strandskyddsdispensen är 4 751 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser uppförande av båthus med räls och en brygga på den bebyggda fastigheten Selja i Mora kommun. Båthuset får en brunbetsad träfasad med svart

MORA

plåttak. Rälsten tas upp vintertid. Bryggan kommer att vara 2 meter bred och 10 meter lång.

Planförhållanden

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området är inom delområde Sk 1 Littersjöarna - Venjansjön enligt antagen översiktsplan för Mora kommun som vann laga kraft 19 juli 2006.

Uppgift om översvämningsrisk saknas.

Området är av riksintresse för kulturmiljövården.

Området utgörs av fornlämningsmiljö.

Strandskydd gäller enligt 7 kap. 13 och 14 §§ miljöbalken inom 100 meter från Venjansjön.

Området är inom utpekade område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen delområde D12 Östra Venjansjön enligt antagen LIS-plan.

Officialservitut finns för båtplats på fastigheten Selja.

Remisser och yttrande från markägare

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap 25 § plan- och bygglagen.

Yttrande från Miljönämnden, inkom 2018-10-03:

Mora Orsa miljönämnd har följande synpunkter på strandskyddsdispens för båthus och brygga på fastigheten Selja i Mora kommun; Enligt flygfoto finns en befintlig brygga/pir på fastigheten, den bör nyttjas i första hand och ett båthus bör placeras i närheten av befintlig brygga/pir.

Yttrande från Selja, markägare gm, inkom 2018-10-01:

Selja-Hemus bysamfällighetsföreningen motsätter sig å det starkaste att denna ansökan att bygga nytt båthus och brygga.

Fastighets/tomtägarna har en egen samfällighet mot sjön betecknad Selja, där kan säkert byggas om man håller sig minst 4,5 m från vår tomtgräns.

Motiv för beslut

Enligt **2 kap. 2 § plan- och bygglagen** och **3 kap. 1 § miljöbalken** ska prövningen av lov eller förhandsbesked syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företrädare ska ges sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning.

Enligt **2 kap. 5 § plan- och bygglagen** vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till

1. människors hälsa och säkerhet,
2. jord, berg- och vattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt,

4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och
5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Enligt **9 kap. 31 § plan- och bygglagen**: Bygglov ska ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden

1. inte strider mot områdesbestämmelser,
2. inte förutsätter planläggning enligt 4 kap. 2 eller 3 §, och
3. uppfyller de krav som följer av 2 kap. och 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser. Lag (2014:900).

Enligt **7 kap. 13 § miljöbalken** gäller strandskydd vid havet och vid insjöar och vattendrag. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Enligt **7 kap. 15 § miljöbalken** får inom strandskyddsområde inte

1. nya byggnader uppföras,
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt,
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

Enligt **7 kap. 18 b § miljöbalken** får kommunen i det enskilda fallet ge dispens från förbuden i 15 § om det finns särskilda skäl. De skäl som kan användas finns angivna i miljöbalken 7 kap. §18 c och d.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i **miljöbalken 7 kap. 18 c §, punkten 3**, då anläggningen för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför område. Åtgärden bedöms inte motverka syftet med strandskyddet eller väsentligt förändra livsvillkoren för djur eller växtarter i området.

Åtgärden kan förenas med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 kap. miljöbalken samt med den kommunala översiktsplanen. Sökt åtgärd uppfyller kraven i 2 kap. plan- och bygglagen och skall inte föregås av detaljpanelläggning enligt bestämmelserna i 4 kap. 2-3 §§ plan- och bygglagen.

Åtgärden bedöms inte medföra någon betydande olägenhet för omgivningen och uppfyller de krav i 2 kap. och 8 kap. plan- och bygglagen som anges i 9 kap. 31§ plan- och bygglagen.

Upplysningar

Åtgärden kräver tillstånd från fastighetens samtliga ägare.

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

MORA

Bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.
Beslut om startbesked upphör att gälla den dag då beslutet om bygglov att gälla.

Innan båthuset får tas i bruk måste slutbesked ha meddelats enligt 10 kap 4 § plan- och bygglagen. Du som byggherre ansöker om slutbesked hos byggnadsnämnden. Om byggnaden har tagits i bruk innan slutbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap plan- och byggförordningen.

Detta beslut annonseras offentligt i Post- och Inrikes Tidningar.

Beslutet vinner laga kraft tidigast fyra veckor efter annonseringen, om ingen har överklagat beslutet innan dess.

Angränsande markägare kommer att underrättas om annonseringen.

Tidigast fyra veckor efter annonseringen i Post och Inrikes tidningar får åtgärden i beslutet påbörjas, om startbesked har meddelats.

Även om beslutet inte har vunnit laga kraft efter fyra veckor får byggherren, på egen risk, påbörja arbetet om startbesked har meddelats.

Du kan själv kontrollera datumet för annonsering på:
<https://poit.bolagsverket.se/poit/>

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Länsstyrelsen i Dalarnas län har rätt att överpröva byggnadsnämndens beslut att meddela dispens från miljöbalken. Länsstyrelsen ska inom tre veckor från den dag då kommunens beslut kom in till Länsstyrelsen besluta om en prövning ska ske eller inte. I det fall Länsstyrelsen begärt in ärendet för prövning kan dispensbeslutet komma att upphävas om det inte finns förutsättningar för dispens.

Strandskyddsdispensen upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller har avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Sökanden uppmanas att anmäla vattenverksamhet till Länsstyrelsen för handläggning.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2018-09-12

Plan- och fasadritning, inkom 2018-09-12

Ansökan om strandskyddsdispens, inkom 2018-09-12

Sektionsritning brygga, inkom 2018-09-12

Situationsplan, inkom 2018-09-12

Foton 3 st, 2018-09-12

Fastighetsinformation, inkom 2018-09-12

Yttrande från miljönämnden, inkom 2018-10-03

Yttrande från markägare, 2018-10-01

MORA

Förslag till beslut

Sökt bygglov beviljas för nybyggnad av båthus med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Kontrollansvarig och tekniskt samråd krävs inte i detta ärende.

Startbesked, för att påbörja åtgärden, godkänns med stöd av 10 kap. 23 § plan- och bygglagen.

Med detta startbesked beslutas om följande kontrollpunkter:

1. Byggherren ska anmäla när byggnadsarbetet påbörjas.

Slutbesked krävs för att få ta båthuset i bruk. Som underlag för slutbeskedet ska följande handlingar lämnas in till Stadsbyggnadsförvaltningen/Samhällsenheten:

2. Intyg från byggherren att byggnadsåtgärden överensstämmer med startbeskedet/bygglovets. (Kan göras på blankett för anmälan av avslutat arbete).

Dispens från 7 kap. 15 § miljöbalken beviljas för nybyggnad av båthus samt anläggande av brygga och räls på fastigheten Selja i Mora kommun.

För detta ändamål får endast tas i anspråk det mark- och vattenområde som båthuset, rälsen och bryggan upptar på fastigheten.

Bryggan ska vara tillgänglig för allmänheten och får ej förses med skyltar eller andra anordningar som avhåller allmänheten att vistas på eller vid bryggan.

Båthus får inte förses med fönster eller inredas för annat ändamål. Båthus får endast användas för förvaring av båtar och tillhörande material och redskap.

Sökanden informeras om att åtgärd som kräver arbete i vatten ska anmälas till Länsstyrelsen enligt miljöbalken kap 11.

Avgiften för bygglovets och strandskyddsdispensen är 4 751 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Sändlista

Sökanden:

Fastighetsägaren (delgkv, besvärshänvisning)

Länsstyrelsen (strandskydd)

MORA

§ 240

MK BN 2018/

Vinäs, Strandskyddsdispens för nybyggnad av komplementbyggnader

Beslut

Dispens från 7 kap. 15 § miljöbalken beviljas för strandskyddsdispens för komplementbyggnader.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i miljöbalken 7 kap. 18 c §, punkten 1, då fastigheten redan är bebyggd och har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.

Som tomt får tas i anspråk med röd färg markerat område på bifogad karta.

Avgiften för strandskyddsdispens är 2 048 kronor enligt fastställd taxa av kommunfullmäktige.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser uppförande av 6 stycken komplementbyggnader på den bebyggda fastigheten Vinäs i Mora kommun.

Planförhållanden

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Strandskydd gäller enligt 7 kap. 13 och 14 §§ miljöbalken inom 100 meter från Söderbäcken.

Området är inom delområde Bs 1 Mora tätort enligt antagen översiktsplan för Mora kommun som vann laga kraft 19 juli 2006.

Bygglövsenheten bedömer att komplementbyggnaderna ligger utanför sammanhållen bebyggelse därför behövs inget bygglov.

Platsbesök gjordes 2018-05-03 enligt protokoll och foton.

Remisser

Yttrande från miljönämnden, inkom 2018-01-23:

Mora Orsa miljönämnd beslutar att tillstyrka strandskyddsdispens för ekonomibyggnad på fastigheten Vinäs i Mora kommun.

Yttrande från miljönämnden, inkom 2018-10-31:

Mora Orsa miljönämnd meddelar att de inte har några nya synpunkter.

Motiv för beslut

Enligt 7 kap. 13 § miljöbalken gäller strandskydd vid havet och vid insjöar och vattendrag. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

MORA

Enligt **7 kap. 15 § miljöbalken** får inom strandskyddsområde inte

1. nya byggnader uppföras,
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt,
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

Enligt **7 kap. 18 b § miljöbalken** får kommunen i det enskilda fallet ge dispens från förbuden i 15 § om det finns särskilda skäl. De skäl som kan användas finns angivna i miljöbalken 7 kap. 18 c och d §§.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i **miljöbalken 7 kap. 18 c §, punkten 1**, då fastigheten redan är bebyggd och har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Åtgärden bedöms inte motverka syftet med strandskyddet eller väsentligt förändra livsvillkoren för djur eller växtarter i området.

Upplysningar

Åtgärden kräver tillstånd från fastighetens samtliga ägare.

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Länsstyrelsen i Dalarnas län har rätt att överpröva byggnadsnämndens beslut att meddela dispens från miljöbalken. Länsstyrelsen ska inom tre veckor från den dag då kommunens beslut kom in till Länsstyrelsen besluta om en prövning ska ske eller inte. I det fall Länsstyrelsen begärt in ärendet för prövning kan dispensbeslutet komma att upphävas om det inte finns förutsättningar för dispens.

Strandskyddsdispensen upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller har avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Bygglovsenheten bedömer att komplementbyggnaderna ligger utanför sammanhållen bebyggelse därför behövs inget bygglov.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2018-01-10

Situationsplan, inkom 2018-11-07

Tomtplatsavgränsning, daterad 2018-11-07

Yttrande från Miljönämnden, inkom 2018-01-23, 2018-10-31

Förslag till beslut

Dispens från 7 kap. 15 § miljöbalken beviljas för strandskyddsdispens för komplementbyggnader.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i miljöbalken 7 kap. 18 c §, punkten 1, då fastigheten redan är bebyggd och har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.

MORA

Som tomt får tas i anspråk med röd färg markerat område på bifogad karta.

Avgiften för strandskyddsdispens är 2 048 kronor enligt fastställd taxa av kommunfullmäktige.

Sändlista

Sökanden:

Fastighetsägaren (rek, besvärshänvisning)

Länsstyrelsen (strandskydd)

MORA

§ 241

MK BN 2018/

Vattnäs, Förhandsbesked för nybyggnad av enbostadshus

Beslut

Som förhandsbesked enligt 9 kap. 17 § plan- och bygglagen meddelas att den föreslagna åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen.

Avgiften för prövningen är 6757 kronor enligt fastställd taxa av kommunfullmäktige.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser förhandsbesked för ett enbostadshus på den obebyggda fastigheten Vattnäs.

Planförhållanden

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området är inom delområde Bs 2 Vattnäs enligt antagen översiktsplan för Mora kommun som vann laga kraft 19 juli 2006.

Området är i översiktsplanen utpekad som jordbruksmark och inom samlad bebyggelse. Området är utpekad i Dalarnas bevarandeprogram för odlingslandskapet (Vattnäs).

Området är av riksintresse för friluftslivet samt av riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2 § Miljöbalken.

Området är inom riksintresse för kulturmiljövården (K77 Orsasjön). Inom delområdet finns ett antal järnframställningsplatser och andra fornminnen.

Föreslagen tomtplats ligger inom strandskyddat område, ca 25 meter från Orsasjön. Strandskyddsdispens söks inte i detta ärende.

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap. 25 § plan- och bygglagen.

Yttrande från Miljönämnden:

Beslut

Mora Orsa miljönämnd beslutar att lämna följande synpunkt med anledning av sökt förhandsbesked

- Miljönämnden anser att byggande på åkermark ska undvikas. Byggnadsnämnden har den 13 mars 2017 avslagit sökt förhandsbesked för bostadshus på aktuell plats med motiveringen att sökt förhandsbesked inte kan förenas med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark och vattenresurserna enligt 3 kap. miljöbalken samt med den kommunala översiktsplanen.

Motivering

I Dalarnas län täcker åkermarken 2 % av ytan. Förutom att åkermarken behövs till mat och djurfoder så är det öppna landskapet av stor betydelse som attraktionskraft för turism. Odlingslandskapet hyser även många viktiga

MORA

naturmiljöer.

Värnandet av jordbruksmark är av nationellt intresse och får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. (3 kap. 4 § miljöbalken).

I Mora kommuns Miljö- och naturvårdsplan står det att: Kommunen ska inte tillåta att bebyggelse uppförs så att jordbruksmark med hotade arter och särskilda natur-, kulturmiljö- och fridluftsvärden skadas. Ej heller bör kommunen tillåta bebyggelse så att förutsättningarna för jordbruket försämras på lång sikt. Undantag bör göras endast om starka allmänna intressen motiverar detta. Byggnadsnämnden ska samråda med miljö- och hälsoskydds-nämnden i dessa fall.

Yttrande från Länsstyrelsen:

Ärendet

NN har hos Stadsbyggnadsförvaltning Mora-Orsa ansökt om förhandsbesked för nybyggnad av enbostadshus på fastigheten Vattnäs. Eftersom åtgärdsområdet ligger inom ett riksintresse för kulturmiljövård och i anslutning till två fornlämningar har Stadsbyggnadsförvaltningen Mora-Orsa skickat ärendet över till länsstyrelsen för remiss.

Remissen har kommit in till länsstyrelsen 2018-07-02. Svarsfrist var satt till 2018-07-17. På grund av semestrarna kunde länsstyrelsen inte besvara ärendet inom fristen och länsstyrelsen beklagar försenandet. Länsstyrelsen har kommit till följande bedömning av ärendet:

Ärendet berör kulturmiljöfrågor i två delområden, riksintresset för kulturmiljövård enligt 3 Kap. Miljöbalken 3 § och fornlämningar enligt 2. Kap kulturmiljölagen.

Riksintresset

Åtgärdsområdet ligger innanför området för Riksintresset K34 77 Orsasjön. Riksintresset Orsasjön karakteriseras av ett kulturhistoriskt landskap med stor tidsdjup, bestående av fornlämningar och områden med kulturhistorisk värdefull bebyggelse som bildar en helhetlig kulturmiljö. Berört område inom Vattnäs med sin koncentration av bebyggelse på den norra delen av udden och det öppna odlingslandskapet i söder utgör en särskilt värdefull del inom Riksintresset. Även om volymen av den ny planerade byggnation är reducerat i förhållande till det tidigare ansökta etablering med två tomter på fastigheten, anser länsstyrelsen fortsatt att ansökta exploatering medför en förvanskning av riksintresseområdets kulturhistoriska värde. Byggnationen skulle medföra en förtätning av bebyggelsestrukturen och fortsatt krympa odlingslandskapet. Utifrån tillvaratagande av riksintresset är också den nu tänkta etableringen olämplig.

Fornlämningar

Planlagt byggnation kan beröra två fornlämningar RAÅ Mora 432: 1 och RAÅ Mora 431: 1. Båda fornlämningar är lämningar efter den förhistoriska järnhanteringen. De två lämningar stor sannolikt i ett sammanhang och kan i dag anses ha oklar avgränsning. Även om RAÅ Mora 431:1 i dag i FMIS, Riksantikvarieämbetets databas över kända kulturlämningar, är markerad bara med en punkt omfattas lämningen däremot av en större yta. Det är alltså oklart i vilken omfattning planlagt byggnation kan beröra fornlämningarna. Åtgärden behöver därför tillstånd enligt 2 kap kulturmiljölagen som prövas separat. Länsstyrelsen kommer att kräva genomförandet som arkeologisk förundersökning i samband med en eventuell tillåtlighetsprövning enligt 2 kap kulturmiljölagen. Kostnaderna för en sådan förundersökning måste bäras av sökanden. Under en eventuell tillåtlighetsprövning kommer det att göras en avvägning mellan

MORA

den kulturhistoriska värde av fornlämningen och sökandens särintresse, som också kan resultera i att en ansökan avslås. Målet av kulturmiljölagen är att se till att skador på kulturmiljön undviks eller begränsas (jmf. KML 1 kap§ 1).

Enligt en samlad bedömning av kulturmiljöintressena anser länsstyrelsen tänkta etableringen som olämplig.

Bilaga

1. Orienteringskarta
2. Skiss
3. Situationsplan
4. Utdrag av fornlämningsregistret.

Yttrande från LRF:

Mora LRF-avdelning har tagit del av ansökningar om förhandsbesked för nybyggnad av enbostadshus på följande fastighet:

- Vattnäs, Dm: MK BN 2018/

Vi finner det olämpligt att bebygga avsett skifte. Marken ligger utanför den kantzon som i kommunens översiktsplan markerar bebyggelsens utbredning och är inte utpekad som lämplig för framtida bostäder. Den mycket speciella prägeln ute på Näset, vilken utpekats i "Dalarnas bevarandeprogram för odlingslandskapet", kommer att förändras. Marken är idag brukad och vi vill värna åkermarken som en värdefull resurs. I dagens läge är det viktigt att beakta åkermarkens betydelse för framtida möjligheter till livsmedelsförsörjning vid en global befolkningsökning såväl som vid ett scenario med stängda gränser vid tänkbara katastrofer.

LRF har en ambition att verka för att miljömålen uppfylls. De delmål som berörs i detta ärende är framförallt miljömålen "Ett rikt odlingslandskap" samt "God bebyggd miljö".

Vi anser att byggnadsnämnden bör ta gällande miljömål i beaktande för att visa att dessa har betydelse i samhällsplaneringen. Området är, som tidigare nämnts, även utpekad i "Dalarnas bevarandeprogram för odlingslandskapet".

I Mora Kommuns översiktsplan står det: " Det är av vikt att byn fortsättningsvis kan upplevas som en tydligt utskiljbar enhet och att den omgivande odlingsmarken bevaras. Tillkommande bebyggelse bör prövas med stor omsorg. Särskilt stor hänsyn ska tas till by-klanen på Näset som har en speciell karaktär."

I Mora Kommun har nedläggningen av lantbruk varit stor under en lång följd av år. Sökt förhandsbesked avser en tydlig expansion av bebyggelse ut över jordbruksmark. Att planerad bebyggelse hamnar i ett utpräglat jordbruksmarksområde innebär ofta, förr eller senare, inverkan på förutsättningarna att bedriva jordbruk. Med tanke på vår och kommande generationers verksamhet är det nödvändigt att värna om den goda åkermark som finns. Odlingsmark av hög kvalitet är en viktig kugge för att få godtagbar ekonomisk avkastning. Mindre tillgång till odlingsbar mark minskar möjligheterna att kunna bedriva uthålligt jordbruk. Det öppna landskapet är viktigt för trivselen och inte minst för turistnäringen.

Yttrande från sökanden:

Ang yttrande från Länsstyrelsen samt LRF i ärende:
2018/

Först och främst vill jag ifrågasätta den juridiska giltigheten i att yttranden från Länsstyrelsen och LRF inkommit efter att tidsfristen gått ut. Om ansökan om dispens inkommit till byggnadsnämnden önskar jag att sådan dokumentation skickas till mig. Ang Länsstyrelsens krav att genomföra en arkeologisk förundersökning och att detta skall bekostas av den sökande/privatperson finner jag helt orimligt. Den tänkta

MORA

byggnationen är inte i nära anslutning till de utmärkta fornlämningarna och dessutom har nybyggnation redan tillåtits i området utan någon sådan utredning.

Enligt Kulturmiljölagen 2kap har länsstyrelsen rätt att begära en arkeologisk utredning främst i följande fall:

11 § Om det behövs en arkeologisk utredning för att ta reda på om en fornlämning berörs av ett planerat arbetsföretag som innebär att ett större markområde tas i anspråk, ska kostnaden för

utredningen betalas av företagaren. Som sådan exploatering räknas t.ex. anläggande av allmän väg, större enskild väg, järnväg, flygfält, anläggning för energiförsörjning, större vattenverksamhet och mer omfattande byggande för bostads-, industri- eller handelsändamål.

En byggnation av ett bostadshus kan således inte falla under detta. En kostnad för en arkeologisk utredning blir högre än vad som är motiverat med hänsyn till omständigheterna och är inte rimligt för en privatperson att betala. Om det behövs en utredning för att ta reda på om denna fornlämning berörs av den mindre byggnation som är tänkt, kan länsstyrelsen göra en arkeologisk utredning på egen bekostnad under länsstyrelsens utredningsskyldighet och kostnaden bör då ligga på staten.

Yttranden från sökanden:

Ang Förhandsbesked för nybyggnation av enbostadshus på Vattnäs

Dokuments nr: MK BN 2018/

Åkermark exploateras för både bebyggelse, infrastruktur och industribyggnationer idag i vårt samhälle. Jag håller helt med om att man ska ha ett restriktivt förhållningssätt att bebygga åkermark för kommande generationer, samtidigt som det är viktigt att samhällen/byar måste ges möjlighet att växa. Alla kan inte bo i städer, centralt och i stora hyreshuskomplex.

Vad gäller byggnation av ett enplanshus på Vattnäs så kommer den endast att uppta en mycket liten del av den totala arean. Den större delen av marken kommer således fortfarande att verka som orörd mark och av undertecknad ombesörjas och användas för egen odling. Initialt när markägaren ärvde denna mark var den inte klassad som åkermark utan det har skett i samband med kommunens detaljplanering för området Vattnäs. Den har inte brukats som åkermark tidigare och idag finns inga planer eller behov av att bruka jorden på det sättet. Vad gäller landskapet på Näset som sådant kommer det inte att påverkas av en nybyggnation utan fortsätta att vara ett öppet och vackert landskap.

Yttrande från Vattnäs bys samfällighetsförening:

Fastigheten Vattnäs s:1 utgörs i detta område av ett bysamfällt vägområde som förvaltas av Vattnäs bys samfällighetsförening. Vattnäs Tjärdalsväg underhålls, både sommar- som vintertid, av Mora kommun fram till fastigheten Vattnäs. Resterande del av vägområdet fram till fastigheten Vattnäs underhålls av bysamfällighetsföreningen som en åkerväg.

Sökandena bör upplysas om att vägsträckan efter Vattnäs inte hålls plogad under vintertid av bysamfällighetsföreningen. Sökandena rekommenderas i detta fall att kontakta kommunens väsansvariga för att få till stånd ett eventuellt kommunalt underhåll av vägsträckan.

Yttrande från Vattnäs:

Jag godkänner inte nybyggnad av enbostadshus på Vattnäs.

MORA

Motiv för beslut

Enligt **2 kap. 2 § plan- och bygglagen** och **3 kap. 1 § miljöbalken** ska prövningen av lov eller förhandsbesked syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företråde ska ges sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning.

Enligt **2 kap. 5 § plan- och bygglagen** Vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till

1. människors hälsa och säkerhet,
2. jord, berg- och vattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och
5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Enligt 9 kap. 17 § plan- och bygglagen: Om den som avser att vidta en bygglovspliktig åtgärd begär det, ska byggnadsnämnden ge ett förhandsbesked i fråga om åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen.

Åtgärden kan förenas med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 kap. miljöbalken samt med den kommunala översiktsplanen. Sökt åtgärd uppfyller kraven i 2 kap. plan- och bygglagen och skall inte föregås av detaljpanelläggning enligt bestämmelserna i 4 kap. 2-3 §§ plan- och bygglagen.

Enligt 3 kap 4§ Miljöbalken: Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse.

Motivering av beslut

Byggnadsnämnden anser att den föreslagna åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen.

Upplysningar

Ett förhandsbesked som innebär att åtgärden kan tillåtas är bindande vid den kommande bygglovsprövningen om ansökan om bygglov görs inom två år från den dag då förhandsbeskedet vann laga kraft.

Beslutet kungörs i Post- och Inrikes tidningar. Angränsande markägare kommer att informeras om kungörelsen. Tidigast fyra veckor efter kungörelse i Post och Inrikes tidningar kan beslutet vinna laga kraft, detta under förutsättning att ingen överklagar beslutet.

Beslutsunderlag

Ansökan om förhandsbesked, inkom 2018-06-04
Situationsplan med tomtplats, inkom 2018-06-12
Yttrande från Vattnäs
Yttrande från Vattnäs bys samfällighetsförening, inkom 2018-07-16
Yttrande från LRF, inkom 2018-08-31
Yttrande från Länsstyrelsen, inkom 2018-07-31

MORA

Yttrande från Miljönämnden, inkom 2018-06-27
Yttrande från Nodava, inkom 2018-06-25
Skrivelse från sökanden, inkom 2018-07-05
Skrivelse från sökanden, inkom 2018-09-05
Skrivelse från sökande att ärendet ska vara vilande, inkom 2018-09-24

Förslag till beslut

Som förhandsbesked enligt 9 kap. 17 § plan- och bygglagen meddelas att den föreslagna åtgärden inte kan tillåtas på den avsedda platsen.

Sändlista

Sökanden

Fastighetsägare Vattnäs (delgivning och besvärshänvisning)

Vattnäs bys samfällighetsförening (delgivning och besvärshänvisning)

Miljönämnden, för kännedom

Länsstyrelsen, för kännedom

LRF, för kännedom

MORA

§ 242

MK BN 2018/00868-1

Sammanträdesplan för Byggnadsnämnden 2019

Beslut

Upprättat förslag till sammanträdesplan 2019 godkänns.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadsförvaltningen har upprättat förslag till sammanträdesplan för byggnadsnämnden.

<i>Månad</i>	Ordförandeberedning	Byggnadsnämnden
	Onsdagar kl 13.15	Onsdagar kl 13.15
Januari	v. 3; 16 jan	v. 5; 30 jan
Februari	v. 7; 13 feb	v. 9; 27 feb
Mars	v. 10; 6 mars Ägardialog v. 11; 13 mars	v. 13; 27 mars
April	v. 15; 10 april	v. 16; 17 april Verksamhetsplanering kl 08:30 heldag med Orsa BN v. 17; 24 april
Maj	v. 19; 8 maj	v. 21; 22 maj
Juni	v. 23; 5 juni	v. 25; 19 juni
Juli	-	-
Augusti	v. 33; 14 aug	v. 35; 28 aug
September	v. 37; 11 sept	v. 39; 25 sept
Oktober	v. 41; 9 okt	v. 43; 23 okt
November	v. 45; 6 nov	v. 47; 20 nov
December	v. 49; 4 dec	v. 51; 18 dec

MORA

PROTOKOLL
BYGGNADSNÄMNDEN
Sammanträdesdatum: 2018-11-19
Dokument nr: MK BN 2015/01051-107

43(80)

Förslag till beslut

Upprättat förslag till sammanträdesplan 2019 godkänns.

Sändlista

§ 243

MK BN 2018/

Öna, Bygglov för nybyggnad av komplementbyggnad

Beslut

Sökt bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 31b § punkt 1, plan- och bygglagen.

Kontrollansvarig och tekniskt samråd krävs inte i detta ärende.

Innan startbesked utfärdas ska följande lämnas in till Stadsbyggnadsförvaltningen:

1. Förslag till kontrollplan
2. Dimensionering av takstolar

Byggnationen får inte påbörjas utan att startbesked meddelats. Startbesked meddelas separat då erforderliga handlingar inkommit och godkänts.

Avgiften för bygglovet är 7 904 kronor enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

I detta ärende krävs utstakning, Kostnader för detta ingår inte i bygglovsavgiften.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser bygglov för nybyggnad av garage på fastigheten Öna i Mora kommun. Byggnaden uppförs i en våning och får en byggnadsarea på cirka 63 kvadratmeter. Byggnaden får ett sadeltak som täcks med svarta tvåkupiga betongpannor. Fasaden utförs med en stående träpanel som målas i en vit kulör.

Planförhållanden

För området gäller detaljplan (Sp 126). Åtgärden strider mot detaljplanen.

Enligt detaljplanen får gårdsbyggnader inte uppta större sammanlagd areal än 60 m².

Byggnaden föreslås uppföras ca 3 meter från gränsen mot Öna.

Garaget avviker från största tillåtna byggnadsarea för gårdsbyggnader med ca 3 m² = ca 5%

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap. 25 § plan- och bygglagen. Berörda sakägare har inte framfört några synpunkter mot sökt åtgärd.

Yttrande från Miljönämnden inkom 2018-07-05

På fastigheten kan det förekomma förorenad mark. Om planerad tillbyggnad medför att grävningensarbeten krävs så behöver en markundersökning genomföras innan planerad åtgärd påbörjas.

MORA

Yttrande från brandkåren inkom 2018-07-09

Byggnads placering

Avstånd mellan småhus komplementbyggnader eller mellan komplementbyggnader och småhus **kan vara mindre än 8 m** om de uppförs enligt nedan.

Mellan småhus

Utförande av ena byggnadens yttervägg:

EI 60 (inkl. dörrar) utan fönsteröppning- Inget minsta avstånd

Mellan småhus, mellan komplementbyggnader eller mellan komplementbyggnader och småhus:

Utförande av båda byggnadens yttervägg:

EI 30 (inkl. dörrar) utan fönsteröppningar- inget minsta avstånd,

EI 30 (inkl. dörrar) med högst 1 m² oklassad fönsterarea- minst 2 m avstånd,

EI 30 med högst 4 m² oklassad fönsterarea- minst 5 m avstånd,

EI 30 utan begränsningar av oklassad fönsterarea- minst 7 m avstånd.

Yttrande från Nodava inkom 2018-06-28

Om garaget förses med golvavlopp ska erforderligt skydd mot utsläpp av oljehaltigt vatten till spillvattennätet installeras (oljeavskiljare) med erforderlig kapacitet i förhållande till verksamheten i garaget.

Motiv för beslut

Enligt **9 kap. 30 § plan- och bygglagen**: Bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser
  - a) överensstämmer med detaljplanen, eller
  - b) avviker från detaljplanen men avvikelsen har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988),
2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,
3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och
4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Om åtgärden är en sådan ändring av en byggnad som avses i 2 § första stycket 3 b eller c, ska bygglov ges även om fastigheten eller byggnaden inte uppfyller kraven i första stycket 1. Lag (2014:900).

Enligt **9 kap. 31 b § plan- och bygglagen**: Trots 30 § första stycket 2, 31 § 1 och 31 a § 2 får bygglov ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan eller områdesbestämmelser, om avvikelsen är förenlig med detaljplanens eller områdesbestämmelsernas syfte och

MORA

1. avvikelserna är liten, eller
2. åtgärden är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt. Lag (2014:900). Åtgärden bedöms inte medföra någon betydande olägenhet för omgivningen och uppfyller de krav i 2 kap och 8 kap plan- och bygglagen som anges i 9 kap. 31b § plan- och bygglagen.

Liten avvikelse från detaljplanen bör kunna lämnas för garage som avviker från största tillåtna byggnadsarea för gårdsbyggnader med ca 3 m².

Markundersökning genomförd, visar ej prov på förorenad mark.

Motivering:

Bygglövsenheten bedömer att den sökta åtgärden kan tillåtas då placeringen av garaget följer tomtens utformning och skapar en bra gårdsbildning.

Upplysningar

Åtgärden kräver tillstånd från fastighetens samtliga ägare.

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Innan ni får påbörja åtgärden måste ett startbesked meddelas enligt 10 kap 3 § plan- och bygglagen. Om åtgärden påbörjas innan startbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap plan- och byggförordningen.

Bygglöv upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Detta beslut annonseras offentligt i Post- och Inrikes Tidningar.

Beslutet vinner laga kraft tidigast fyra veckor efter annonseringen, om ingen har överklagat beslutet innan dess.

Angränsande markägare kommer att underrättas om annonseringen.

Tidigast fyra veckor efter annonseringen i Post och Inrikes tidningar får åtgärden i beslutet påbörjas, om startbesked har meddelats.

Även om beslutet inte har vunnit laga kraft efter fyra veckor får byggherren, på egen risk, påbörja arbetet om startbesked har meddelats.

Du kan själv kontrollera datumet för annonsering på:

<https://poit.bolagsverket.se/poit/>

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2018-06-21

Planritning, inkom 2018-06-21

Situationsplan, inkom 2018-07-03

MORA

Yttrande från Miljönämnden, inkom 2018-07-05

Mail från Miljönämnden inkom 2018-09-11

Yttrande från Brandkåren inkom 2018-07-09

Yttrande från Nodava inkom 2018-06-28

Intyg markprov inkom 2018-10-22

Förslag till beslut

Sökt bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 31b § punkt 1, plan- och bygglagen.

Kontrollansvarig och tekniskt samråd krävs inte i detta ärende.

Innan startbesked utfärdas ska följande lämnas in till Stadsbyggnadsförvaltningen:

1. Förslag till kontrollplan
2. Dimensionering av takstolar

Byggnationen får inte påbörjas utan att startbesked meddelats. Startbesked meddelas separat då erforderliga handlingar inkommit och godkänts.

Avgiften för bygglovet är 7 904 kronor enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

I detta ärende krävs utstakning, Kostnader för detta ingår inte i bygglovsavgiften.

Sändlista

Sökanden

MORA

§ 244

MK BN 2018/

Stranden, Bygglov och startbesked för nybyggnad av komplementbyggnad

Beslut

Sökt bygglov beviljas för tillbyggnad av enbostadshus med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Liten avvikelse lämnas för byggande närmare än 4,5 meter från tomtgräns.

Kontrollansvarig och tekniskt samråd krävs inte i detta ärende.

Innan startbesked utfärdas ska följande lämnas in till Stadsbyggnadsförvaltningen:

1. Konstruktionshandlingar

Byggnationen/åtgärden får inte påbörjas utan att startbesked meddelats. Startbesked meddelas separat då erforderliga handlingar inkommit och godkänts.

Avgiften för bygglovet är 3 481 kronor enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser bygglov för tillbyggnad av enbostadshus på fastigheten Stranden i Mora kommun. Tillbyggnaden blir en carport för två bilar. Fasaden målas i svart lasyr och taket beläggs med svart plåt. Byggnadsarean blir ca 30 m².

Det första förslaget var en komplementbyggnad som efter grannhörande inte blev bra. Sedan man ändrade till en tillbyggnad så har inga negativa synpunkter från grannar inkommit.

Planförhållanden

För området gäller detaljplan Dp 201. Åtgärden strider mot detaljplanen genom byggnation närmare än 4,5 m från tomtgräns..

Tillbyggnaden föreslås uppföras ca 1,15 meter från gränsen mot Stranden och ca 1 meter från gränsen till Stranden.

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap. 25 § plan- och bygglagen. Sedan ritningar reviderats har inga negativa synpunkter från berörda grannar inkommit.

Yttrande från Brandkåren, inkom 2018-09-04:

Brandkåren har inget att erinra.

MORA

Motiv för beslut

Enligt **9 kap. 30 § plan- och bygglagen**: Bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser
  - a) överensstämmer med detaljplanen, eller
  - b) avviker från detaljplanen men avvikelsen har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988),
2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,
3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och
4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Om åtgärden är en sådan ändring av en byggnad som avses i 2 § första stycket 3 b eller c, ska bygglov ges även om fastigheten eller byggnaden inte uppfyller kraven i första stycket 1. Lag (2014:900).

Enligt **9 kap. 31 b § plan- och bygglagen**: Trots 30 § första stycket 2, 31 § 1 och 31 a § 2 får bygglov ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan eller områdesbestämmelser, om avvikelsen är förenlig med detaljplanens eller områdesbestämmelsernas syfte och

1. avvikelsen är liten, eller
2. åtgärden är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt. Lag (2014:900).

Åtgärden bedöms inte medföra någon betydande olägenhet för omgivningen och uppfyller de krav i 2 kap och 8 kap plan- och bygglagen som anges i 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Liten avvikelse från detaljplanen bör kunna lämnas för byggande närmare än 4,5 meter från tomtgräns.

Bygglovsenheten bedömer att den sökta åtgärden inte medför någon betydande olägenhet för omgivningen och bör kunna beviljas.

Upplysningar

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Innan ni får påbörja åtgärden måste ett startbesked meddelas enligt 10 kap 3 § plan- och bygglagen. Om åtgärden påbörjas innan startbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap plan- och byggförordningen.

Bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Detta beslut annonseras offentligt i Post- och Inrikes Tidningar.

MORA

Beslutet vinner laga kraft tidigast fyra veckor efter annonseringen, om ingen har överklagat beslutet innan dess.

Angränsande markägare kommer att underrättas om annonseringen.

Tidigast fyra veckor efter annonseringen i Post och Inrikes tidningar får åtgärden i beslutet påbörjas, om startbesked har meddelats.

Även om beslutet inte har vunnit laga kraft efter fyra veckor får byggherren, på egen risk, påbörja arbetet om startbesked har meddelats.

Du kan själv kontrollera datumet för annonsering på:

<https://poit.bolagsverket.se/poit/>

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2018-08-06

Plan-, fasad- och sektioneritning, inkom 2018-08-06

Situationsplan, inkom 2018-10-09

Yttrande från Brandkåren, inkom 2018-09-04

Yttrande från Stranden, inkom 2018-09-10

Yttrande från Stranden, inkom 2018-10-09

Förslag till beslut

Sökt bygglov beviljas för tillbyggnad av enbostadshus med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Liten avvikelse lämnas för byggande närmare än 4,5 meter från tomtgräns.

Kontrollansvarig och tekniskt samråd krävs inte i detta ärende.

Innan startbesked utfärdas ska följande lämnas in till Stadsbyggnadsförvaltningen:

1. Konstruktionshandlingar

Byggnationen/åtgärden får inte påbörjas utan att startbesked meddelats. Startbesked meddelas separat då erforderliga handlingar inkommit och godkänts.

Avgiften för bygglovet är 3 481 kronor enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Sändlista

Sökanden:

MORA

§ 245

MK BN 2018/

Gruddbo, Förhandsbesked för nybyggnad av enbostadshus

Beslut

Som förhandsbesked enligt 9 kap. 17 § plan- och bygglagen meddelas att den föreslagna åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen med nedan givna villkor

Villkor:

Vatten- och avloppsfrågan ska lösas i samråd med Miljönämnden innan bygglovsprövning sker.

Avgiften för förhandsbeskedet är 6757 kronor enligt fastställd taxa av kommunfullmäktige.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser förhandsbesked för nybyggnad av enbostadshus på den obebyggda fastigheten Gruddbo.

Planförhållanden

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området är inom delområde Bs 12 enligt antagen översiktsplan för Mora kommun som vann laga kraft 19 juli 2006.

Enligt översiktsplanen ligger fastigheten inom område för jordbruksmark och sammanhållen bebyggelse. Området ligger inom kantzon för bebyggelsens utbredning.

Området är av riksintresse för friluftslivet samt av riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2 § Miljöbalken.

Området är inom nationell bevarandeplan för odlingslandskapet.

Området är utom utbredningsområde för 100-årsflöde.

Inga kända fornlämningar finns.

Möjlighet för anslutning till allmänna vattenledningar finns inte.

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap. 25 § plan- och bygglagen.

Yttrande från Gruddbo:

Vi har inga påtagliga invändningar av enbostadshus. Vår enda farhåga är att byggnationen infaller innan kommunalt vatten och avlopp är indraget. Hur kommer våra och andras fastigheters vattenförsörjning att påverkas? Samtliga bostäder på gatan har egen borrade brunnar. Vår farhåga är således att vattentillgången kan försämrats eller riskerar att bli otjänligt.

MORA

Yttrande från Nodava:

Kulåra ligger inom Vatten- och avloppsplanen för Mora Kommun.

Yttrande från Miljönämnden:

Beslut

Mora Orsa miljönämnd beslutar att lämna följande synpunkter med anledning av sökt bygglov:

- Fastigheten saknar omhändertagande av avloppsvatten. Planerade byggnationer kommer att kräva att en avloppsanläggning ordnas. Tillstånd för detta prövas av miljönämnden.
- Miljönämnden anser att byggande på åkermark ska undvikas.

Motivering

I Dalarnas län täcker åkermarken 2 % av ytan. Förutom att åkermarken behövs till mat och djurfoder så är det öppna landskapet av stor betydelse som attraktionskraft för turism. Odlingslandskapet hyser även många viktiga naturmiljöer.

Värnandet av jordbruksmark är av nationellt intresse och får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. (3 kap. 4 § miljöbalken).

I Mora kommuns Miljö- och naturvårdsplan står det att: *Kommunen ska inte tillåta att bebyggelse uppförs så att jordbruksmark med hotade arter och särskilda natur-, kulturmiljö- och friluftsvärden skadas. Ej heller bör kommunen tillåta bebyggelse så att förutsättningarna för jordbruket försämras på lång sikt. Undantag bör göras endast om starka allmänna intressen motiverar detta. Byggnadsnämnden ska samråda med miljö- och hälsoskyddsnämnden i dessa fall.*

Yttrande från LRF:

Enligt kommunens översiktsplan är marken utlagd som jordbruksmark. Vi anser att man bör vara mycket restriktiv med att överväga bebyggande av öppen åkermark. Det är inte en självklarhet att bebygga brukad åkermark, som därmed tas ur produktion för all framtid.

Berörd åkermark bedöms dock ha lägre brukningsvärde på grund av sin placering mellan befintliga hus och avsedd bebyggelse ger därmed marginell påverkan på jordbruket.

Vi har därför inget att erinra mot ansökan.

Motiv för beslut

Enligt 2 kap. 2 § plan- och bygglagen och 3 kap. 1 § miljöbalken ska prövningen av lov eller förhandsbesked syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företråde ska ges sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning.

MORA

Enligt 2 kap. 5 § plan- och bygglagen Vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till

1. människors hälsa och säkerhet,
2. jord, berg- och vattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och
5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Enligt 9 kap. 17 § plan- och bygglagen: Om den som avser att vidta en bygglovspliktig åtgärd begär det, ska byggnadsnämnden ge ett förhandsbesked i fråga om åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen.

Enligt 3 kap 4§ Miljöbalken: Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse.

Åtgärden kan förenas med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 kap. miljöbalken samt med den kommunala översiktsplanen. Sökt åtgärd uppfyller kraven i 2 kap. plan- och bygglagen och skall inte föregås av detaljplaneläggning enligt bestämmelserna i 4 kap. 2-3 §§ plan- och bygglagen.

Bygglövenheten gör bedömningen att åtgärden är förenlig med översiktsplanen för Mora kommun. Det bedöms att jordbruksmarken inte är en sådan brukningsvärd jordbruksmark på grund av fastighetens placering mellan befintliga hus. Förhandsbesked bör därför kunna meddelas på platsen.

Upplysningar

Ett förhandsbesked som innebär att åtgärden kan tillåtas är bindande vid den kommande bygglovsprövningen om ansökan om bygglov görs inom två år från den dag då förhandsbeskedet vann laga kraft.

Detta beslut annonseras offentligt i Post- och Inrikes Tidningar.

Beslutet vinner laga kraft tidigast fyra veckor efter annonseringen, om ingen har överklagat beslutet innan dess.

Angränsande markägare kommer att underrättas om annonseringen.

Du kan själv kontrollera datumet för annonsering på:
<https://poit.bolagsverket.se/poit/>

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2018-07-11
Situationsplan, inkom 2018-08-02
Tomplatsavgränsning, inkom 2018-11-12
Yttranden från Gruddbo, inkom 2018-09-07
Yttranden från Nodava, inkom 2018-08-13
Yttrande från Miljönämnden, inkom 2018-08-14
Yttrande från LRF, inkom 2018-11-09

MORA

Förslag till beslut

Som förhandsbesked enligt 9 kap. 17 § plan- och bygglagen meddelas att den föreslagna åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen med nedan givna villkor

Villkor:

Vatten- och avloppsfrågan ska lösas i samråd med Miljönämnden innan bygglovsprövning sker.

Avgiften för förhandsbeskedet är 6757 kronor enligt fastställd taxa av kommunfullmäktige.

Sändlista

Sökanden:

Fastighetsägaren (delgkv, besvärshänvisning)

Fastighetsägare av Gruddbo, (delgkv, besvärshänvisning)

MORA

§ 246

MK BN 2018/

Utmeland, Bygglov och startbesked för nybyggnad av komplementbyggnad

Beslut

Sökt bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Kontrollansvarig och tekniskt samråd krävs inte i detta ärende.

Startbesked, för att påbörja åtgärden, godkänns med stöd av 10 kap. 23 § plan- och bygglagen med följande villkor:

1. Brandskydd mellan byggnader ska utföras enligt Boverkets Byggregler 5:6, Byggnader ska avskiljas i minst brandteknisk klass EI30.

Slutbesked krävs för att få ta byggnaden i bruk. Som underlag för slutbeskedet ska följande handlingar lämnas in till Stadsbyggnadsförvaltningen:

2. Intyg från byggherren att byggnadsåtgärden överensstämmer med startbeskedet/bygglovet. (Kan göras på blankett för anmälan av avslutat arbete).

Avgiften för bygglovet är 3 235 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser nybyggnad av komplementbyggnad. Komplementbyggnaden är ett härbre om 10 kvm som flyttas inom fastigheten.

Byggnaden planeras att placeras 0,5 meter samt 2 meter från tomtgränser till andra fastigheter.

Planförhållanden

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området är inom delområde Bs 1 Mora enligt antagen översiktsplan för Mora kommun som vann laga kraft 19 juli 2006.

Området är av riksintresse för friluftslivet samt av riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2 § Miljöbalken.

Inga kända fornlämningar finns.

I detta ärende anses det obehövligt att redovisa beräknade värden för omgivningsbuller. Det bedöms inte uppstå betydande omgivningsbuller vid byggnaden.

MORA

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap 25 § plan- och bygglagen.

Yttrande från Utmeland:

Vi har fått denna förfrågan från er att grannen flyttar en byggnad närmre vår tomtgräns än 4,5 meter.

Som vi förstår handlar det om byggnormer och bl.a. brandsäkerhet som vi tycker är jätte viktigt att man följer. Om 4,5 m anses vara det man rekommenderar byggnadsmässigt tycker vi att det är viktigt att följa det.

Vi tycker alltså inte att byggnaden bör flyttas närmre än det rekommenderade 4,5 meter.

Svar från sökanden:

Självklart är brandskyddet av högsta prioritet och därför mycket viktigt att dessa regler följs. Ansökan är gjord så att den aktuella byggnaden placeras så långt från respektive bostadshus som möjligt.

Motiv för beslut

Enligt 9 kap. 31 § plan- och bygglagen:

Bygglag ska ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden

1. inte strider mot områdesbestämmelser,
2. inte förutsätter planläggning enligt 4 kap. 2 eller 3 §, och
3. uppfyller de krav som följer av 2 kap. och 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser. *Lag (2014:900)*.

Enligt 8 kap. 7 § plan- och bygglagen:

Vid ändring eller flyttning av en byggnad får kraven i 1 och 4 §§ anpassas och avsteg från kraven göras med hänsyn till ändringens omfattning eller flyttningens syfte samt med hänsyn till byggnadens förutsättningar och till bestämmelserna om varsamhet och förbud mot förvanskning i detta kapitel. Avsteg från kraven i 1 § 3 och 4 § första stycket 8 får dock göras endast om det med hänsyn till ändringens omfattning eller flyttningens syfte och byggnadens standard är uppenbart oskäligt att uppfylla kraven. Vidare får avsteg från kraven i 1 § 3 och 4 § första stycket 8 alltid göras om ändringen innebär att bostäder på högst 35 kvadratmeter inreds på en vind.

Det som enligt första stycket gäller i fråga om en byggnad ska tillämpas också på andra anläggningar än byggnader.

Första och andra styckena gäller inte i fråga om krav som alltid ska uppfyllas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 2 § 4. *Lag (2014:224)*.

MORA

Motivering av beslut

Åtgärden bedöms inte medföra någon betydande olägenhet för omgivningen och uppfyller de krav i 2 kap. och 8 kap. plan- och bygglagen som anges i 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Då fastigheten ligger utanför detaljplanelagt område finns inga bestämmelser om byggnaders minsta avstånd till fastighetsgränser eller andra byggnader. Tekniskt finns det enkla lösningar att uppfylla de brandskydds krav som ställs enligt BBR 5 kap.

Upplysningar

Åtgärden kräver tillstånd från fastighetens samtliga ägare.

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslut om startbesked upphör att gälla den dag då beslutet om bygglov upphör att gälla.

Innan byggnaden får tas i bruk måste slutbesked ha meddelats enligt 10 kap 4 § plan- och bygglagen. Du som byggherre ansöker om slutbesked hos byggnadsnämnden. Om byggnaden har tagits i bruk innan slutbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap plan- och byggförordningen.

Detta beslut annonseras offentligt i Post- och Inrikes Tidningar.

Beslutet vinner laga kraft tidigast fyra veckor efter annonseringen, om ingen har överklagat beslutet innan dess.

Angränsande markägare kommer att underrättas om annonseringen.

Tidigast fyra veckor efter annonseringen i Post och Inrikes tidningar får åtgärden i beslutet påbörjas, om startbesked har meddelats.

Även om beslutet inte har vunnit laga kraft efter fyra veckor får byggherren, på egen risk, påbörja arbetet om startbesked har meddelats.

Du kan själv kontrollera datumet för annonsering på:

<https://poit.bolagsverket.se/poit/>

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2018-09-07

Situationsplan, inkom 2018-09-07

Bild på komplementbyggnad, inkom 2018-09-18

6 bilder på planeras placering, inkom 2018-09-18

Yttrande från Utmeland, inkom 2018-10-05

Yttranden från sökanden, inkom 2018-10-23

MORA

Förslag till beslut

Sökt bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Kontrollansvarig och tekniskt samråd krävs inte i detta ärende.

Startbesked, för att påbörja åtgärden, godkänns med stöd av 10 kap. 23 § plan- och bygglagen med följande villkor:

1. Brandskydd mellan byggnader ska utföras enligt Boverkets Byggregler 5:6, Byggnader ska avskiljas i minst brandtekniskt klass EI30.

Slutbesked krävs för att få ta byggnaden i bruk. Som underlag för slutbeskedet ska följande handlingar lämnas in till Stadsbyggnadsförvaltningen:

2. Intyg från byggherren att byggnadsåtgärden överensstämmer med startbeskedet/bygglovet. (Kan göras på blankett för anmälan av avslutat arbete).

Avgiften för bygglovet är 3 235 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Sändlista

Sökanden: Blankett för avslutat arbete ska bifogas.

Byggherren

Fastighetsägaren (delgkv, besvärshänvisning)

Fastighetsägare till Utmeland (rek, besvärshänvisning)

MORA

§ 247

MK BN 2018/

Västra Storbyn, Bygglov för tillbyggnad av enbostadshus

Beslut

Byggnadsnämnden bedömer att sökt bygglov för tillbyggnad av enbostadshus bör avslås med stöd av 9 kap. 31 § och 8 kap. 1 § plan- och bygglagen. Innan slutligt beslut tas uppmanas sökande att inkomma med nytt förslag på tillbyggnadens utformning.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser bygglov för tillbyggnad av enbostadshus på fastigheten Västra Storbyn. Tillbyggnaden blir i ett plan på ca. 30 kvm. Tillbyggnaden byggs på kryppgrund och kläs med rödmålad träpanel samt rött plåttak.

Planförhållanden

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området är inom delområde Bs 7 Våmhus enligt antagen översiktsplan för Mora kommun som vann laga kraft 19 juli 2006.

Området är av riksintresse för friluftslivet samt av riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2 § Miljöbalken.

I området finns värdefulla odlingslandskap.

Området är utom utbredningsområde för 100-årsflöde.

Inga kända fornlämningar finns.

Möjlighet för anslutning till allmänna vattenledningar finns.

I detta ärende anses det obehövligt att redovisa beräknade värden för omgivningsbuller. Det bedöms inte uppstå betydande omgivningsbuller vid byggnaden.

Motiv för beslut

Enligt 9 kap. 31 § plan- och bygglagen:

Bygglov ska ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden

1. inte strider mot områdesbestämmelser,
2. inte förutsätter planläggning enligt 4 kap. 2 eller 3 §, och
3. uppfyller de krav som följer av 2 kap. och 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser. *Lag (2014:900)*.

Enligt 8 kap. 1 § plan- och bygglagen:

En byggnad ska

1. vara lämplig för sitt ändamål,
2. ha en god form-, färg- och materialverkan, och
3. vara tillgänglig och användbar för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

MORA

Enligt 8 kap. 13 § plan- och bygglagen:

En byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas.

Första stycket ska tillämpas också på

1. anläggningar som är bygglovspliktiga enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 7 §,
2. tomter i de avseenden som omfattas av skyddsbestämmelser i en detaljplan eller i områdesbestämmelser,
3. allmänna platser, och
4. bebyggelseområden.

Enligt BBR 3:3111 Bostäder

Rumshöjden i bostäder ska vara minst 2,40 meter. I småhus får dock rumshöjden i vinds- och suterrängvåningar samt källare vara lägst 2,30 meter. I begränsade delar av rum får dessa rumshöjder underskridas. I sådana delar av rum där ståhöjd behövs får rumshöjden dock inte vara lägre än 2,10 meter under horisontella delar av tak eller 1,90 meter under snedtak.

Motivering av beslutet

Planerad tillbyggnad anses inte ha en god form. Tillbyggnadens utformning och placering får ett dominerande intryck över det befintliga enbostadshuset och sätter dess karaktäristiska proportioner ur spel. Bygglovenheten bedömer att den planerade tillbyggnaden förvanskar den befintliga byggnaden. Bygglovenheten ser andra möjligheter för tillbyggnad som bättre samverkar med befintligt bostadshus.

Vidare bedöms det att rumshöjden inte uppfyller kraven enligt BBR 3:3111 då rumshöjden som lägst är 2,325 m. Det antas att rumshöjden kommer sänkas ytterligare för att tillbyggnaden ska kunna uppfylla gällande energikrav i BBR 9 kap.

Sammantaget bedömer bygglovenheten att avslag bör ges och att den sökande ska ges möjlighet att omarbete sitt förslag.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2018-08-29
Planritning, inkom 2018-10-03
Sektionsritning, inkom 2018-10-03
Situationsplan, inkom 2018-10-03
Kontrollplan, inkom 2018-10-03

Förslag till beslut

Sökt bygglov för tillbyggnad av enbostadshus avslås med stöd av 9 kap. 31 § och 8 kap. 1 § plan- och bygglagen.

Sändlista

Sökanden:

MORA

§ 248

MK BN 2018/

Morkarlby, Bygglov för nybyggnad av komplementbyggnad

Beslut

Byggnadsnämnden bedömer att sökt bygglov för nybyggnad av komplementbyggnad bör avslås med stöd av 9 kap. 31 § och 8 kap. 1 § plan- och bygglagen. Innan slutligt beslut tas uppmanas sökanden att inkomma med nytt förslag på komplementbyggnadens utformning där byggarean minskas.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser bygglov för nybyggnad av komplementbyggnad på fastigheten Morkarlby i Mora kommun. Komplementbyggnaden blir ett dubbelgarage med carport. Fasaden kläs med vit träfasad och taket beläggs med grå betongpannor. Byggnadsarean blir ca 91 m².

Planförhållanden

För området gäller detaljplan Sp 31. Åtgärden strider mot detaljplanen.

Enligt detaljplanen får med punktprickning betecknad mark inte bebyggas.

Gårdsbyggnad får inte uppta större areal än 40 m².

Byggnaden föreslås delvis uppföras på mark som inte får bebyggas.

Gårdsbyggnaden upptar med föreslagen tillbyggnad en areal om ca 91 m².

Avviker från största tillåtna byggnadsarea med ca 51 m².

Byggnaden föreslås uppföras ca 2 meter från gränsen mot Morkarlby.

Yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap. 25 § plan- och bygglagen.

Yttrande från Morkarlby, inkom 2018-09-03:

Vi ska säga att vi principiellt inte är emot byggnation av en komplementbyggnad på vår grannfastighet. Men vi är tydligt emot storleken, och avståndet till tomtgräns, för den planerade byggnad som ansökan gäller.

Enligt skissen kommer vår fastighet att få en 8 meter bred och 2,7 - 4,7 m hög träfasad 2,5 m från fastighetsgräns. För oss kommer det att innebära flera negativa konsekvenser:

1. Vår gård kommer att upplevas väldigt instängd med en stor vit vägg väldigt nära som närmsta granne. Det var inte det vi såg framför oss när vi förvärvade fastigheten. Det kan vi inte se framför oss nu heller.
2. Trivseln i vår direkta boendemiljö blir väldigt mycket sämre på grund av instängdheten.
3. Som en följd av detta ser vi att värdet på vår fastighet kommer att försämras.

MORA

När vi förvärvade vår fastighet förutsatte vi att planbestämmelserna gäller, det förutsätter vi fortfarande. Det generella avståndet mellan byggnad och fastighetsgräns är enligt byggnadsstadgan 4,5 meter, här vill sökanden bygga 2,5 m från fastighetsgräns. En sådan stor avvikelse emotsätter vi oss mycket starkt. Samma sak med byggarean, planbestämmelserna säger gårdsbyggnader på max 40 m², här vill sökanden bygga 120 m², det är avvikelse från maximal byggyta med 200%. Även det emotsätter oss mycket starkt. Dessa avvikelser kan inte anses som sämre.

Yttrande från Morkarlby, inkom 2018-09-20:

Efter att vi tagit del av grannetyttrandet har vi valt att revidera vår ritning. Bifogat översändes ny reviderad ritning avseende garaget på fastigheten Morkarlby. Ytan på byggnaden inklusive carport har minskats till 13 x 7 m och avståndet till Morkarlby har ökats till 5 m och mot Guttormsenparken 2 m.

Yttrande från Morkarlby, inkom 2018-10-01:

Det här mejlet är grannetyttrande nr 2 från oss som ägare till Morkarlby angående ansökan om bygglov för nybyggnad av komplementbyggnad Morkarlby.

Vi kan konstatera att sökanden har ändrat placeringen av den planerade byggnaden så att den nu hamnar 5 m från gränsen mellan våra fastigheter, och såklart bra då det var något vi påpekade i vårt första yttrande. Storleken på byggnaden har minskats en del men ryms inte inom planbestämmelserna. Vi anser fortfarande att de ska följas.

Yttrande från Morkarlby, inkom 2018-11-05:

Gällande stadsplan för området fastställdes 1964. Krav på storleken på garage var, på den tiden, betydligt blygsammare än vad som gäller idag på dubbelgarage har blivit närmast standard för en egnahemstomt. Vi anser inte att byggnaden är orimligt stor för tomten. Dessutom utgör själva garaget endast 56 m² av byggnaden då resterande del är en öppen carport.

Vi vidhåller därför, med hänvisning till vad som föreskrivs i 9 kap 31 b § plan- och bygglagen, att byggnaden får uppföras på det sätt ansökan nu är inlämnad.

Motiv för beslut

Enligt **9 kap. 30 § plan- och bygglagen:** Bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser
  - a) överensstämmer med detaljplanen, eller
  - b) avviker från detaljplanen men avvikelsen har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988),
2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,
3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och
4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Om åtgärden är en sådan ändring av en byggnad som avses i 2 § första stycket 3 b eller c, ska bygglov ges även om fastigheten eller byggnaden inte uppfyller kraven i första stycket 1. Lag (2014:900).

MORA

Enligt **9 kap. 31 b § plan- och bygglagen**: Trots 30 § första stycket 2, 31 § 1 och 31 a § 2 får bygglov ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan eller områdesbestämmelser, om avvikelsen är förenlig med detaljplanens eller områdesbestämmelsernas syfte och

1. avvikelsen är liten, eller
2. åtgärden är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt. Lag (2014:900).

Efter en samlad bedömning av redovisade avvikelser mot gällande detaljplan anser bygglovsenheten att sökt åtgärd inte kan vara an sådan liten avvikelse som anges i 9 kap 31 b § plan- och bygglagen.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2018-06-29

Planritning, inkom 2018-09-20

Fasadritning, inkom 2018-09-20

Situationsplan, inkom 2018-09-20

Kontrollplan, inkom 2018-08-08

Yttrande från Morkarlby, inkom 2018-09-03

Yttrande från Morkarlby, inkom 2018-09-20

Yttrande från Morkarlby, inkom 2018-10-01

Yttrande från Morkarlby, inkom 2018-11-05

Förslag till beslut

Sökt bygglov avslås med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen.

Sändlista

Sökanden:

Ägare till fastigheten Morkarlby (för kännedom)

MORA

§ 249

MK BN 2018/

Selja, Bygglov, startbesked och strandskyddsdispens för nybyggnad av fritidshus

Beslut

Sökt bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Kontrollansvarig och tekniskt samråd krävs inte i detta ärende.

Startbesked, för att påbörja åtgärden, godkänns med stöd av 10 kap. 23 § plan- och bygglagen.

Med detta startbesked fastställs inlämnad kontrollplan.

Enligt vad som framkommit i ärendet beslutas att färdigställandeskydd inte är nödvändigt.

Slutbesked krävs för att få ta byggnaden i bruk. Som underlag för slutbeskedet ska följande handlingar lämnas in till Stadsbyggnadsförvaltningen:

1. Signerad kontrollplan.

Dispens från 7 kap. 15 § miljöbalken beviljas för fritidshus.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i miljöbalken 7 kap. 18 d § då åtgärden avses uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus.

Som tomt får tas i anspråk med röd färg markerat område på bifogad situationsplan.

Avgiften för bygglovet och strandskyddsdispensen är 6 450 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

I detta ärende krävs utstakning, Kostnader för detta ingår inte i bygglovsavgiften.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser uppförande av ett fritidshus på den bebyggda fastigheten Selja. Fritidshuset om 22, 4 kvm uppförs i en våning och förses med ett sadeltak. Taket bekläds med tegelröd pannplåt. Byggnadens fasader målas Faluröda. Byggnaden ska inte anslutas till vatten eller avlopp.

Planförhållanden

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området är inom delområde Sk 1 enligt antagen översiktsplan för Mora kommun som vann laga kraft 19 juli 2006.

Området är av riksintresse för kulturmiljövård (Littersjöarna – Venjanssjön).

Området är utom utbredningsområde för 100-årsflöde.

MORA

Inga kända fornlämningar finns på platsen.

I detta ärende anses det obehövt att redovisa beräknade värden för omgivningsbuller. Det bedöms inte uppstå betydande omgivningsbuller vid byggnaden.

Strandskydd gäller enligt 7 kap. 13 och 14 §§ miljöbalken inom 100 meter från Venjanssjön.

Området är inom utpekade område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (område D 12) enligt antagen LIS-plan.

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap 25 § plan- och bygglagen.

Yttrande från Miljönämnden:

Miljönämnden har inga invändningar mot den nya placeringen av planerad byggnation.

Motiv för beslut

Enligt 2 kap. 2 § plan- och bygglagen och 3 kap. 1 § miljöbalken ska prövningen av lov eller förhandsbesked syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företrädare ska ges sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning.

Enligt 2 kap. 5 § plan- och bygglagen vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till

1. människors hälsa och säkerhet,
2. jord, berg- och vattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och
5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Enligt 9 kap. 31 § plan- och bygglagen: Bygglov ska ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden

1. inte strider mot områdesbestämmelser,
2. inte förutsätter planläggning enligt 4 kap. 2 eller 3 §, och
3. uppfyller de krav som följer av 2 kap. och 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser. Lag (2014:900).

Enligt 7 kap. 13 § miljöbalken gäller strandskydd vid havet och vid insjöar och vattendrag. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

MORA

Enligt 7 kap. 15 § miljöbalken får inom strandskyddsområde inte

1. nya byggnader uppföras,
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt,
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

Enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken får kommunen i det enskilda fallet ge dispens från förbuden i 15 § om det finns särskilda skäl. De skäl som kan användas finns angivna i miljöbalken 7 kap. §18 c och d.

Enligt 7 kap. 18 d § miljöbalken får man som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet inom ett område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen också beakta om ett strandnära läge för en byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden. Om prövningen gäller en dispens för att uppföra enstaka en- eller tvåbostadshus med tillhörande komplementbyggnader och andra åtgärder får man i stället beakta om huset eller husen avses att uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i miljöbalken 7 kap. 18 d §.

Fastigheten ligger inom område D 12 i den antagna LIS-planen för Mora som vann laga kraft 29 december 2014. LIS-planen anger att syftet för området är att möjliggöra ny bostadsbebyggelse i ett attraktivt strandnära läge vid Venjanssjön. Lämpliga etableringar är Bostäder, lokaler och anläggningar för det lokala föreningslivet samt byggnader och anläggningar för friluftslivet eller företag inom besöksnäringen. Åtgärden bedöms inte motverka syftet med strandskyddet eller påverka djur och växtlivet i området

Sökt åtgärd får anses uppfylla skälen som anges i miljöbalken 7 kap. 18 d § då åtgärden avses uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus.

Åtgärden kan förenas med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 kap. miljöbalken samt med den kommunala översiktsplanen. Sökt åtgärd uppfyller kraven i 2 kap. plan- och bygglagen och skall inte föregås av detaljplaneläggning enligt bestämmelserna i 4 kap. 2-3 §§ plan- och bygglagen.

Åtgärden bedöms inte medföra någon betydande olägenhet för omgivningen och uppfyller de krav i 2 kap. och 8 kap. plan- och bygglagen som anges i 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Upplysningar

Åtgärden kräver tillstånd från fastighetens samtliga ägare.

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

MORA

Bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.
Beslut om startbesked upphör att gälla den dag då beslutet om bygglov upphör att gälla.

Innan byggnaden får tas i bruk måste slutbesked ha meddelats enligt 10 kap 4 § plan- och bygglagen. Du som byggherre ansöker om slutbesked hos byggnadsnämnden. Om byggnaden har tagits i bruk innan slutbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt 9 kap plan- och byggförordningen.

Detta beslut annonseras offentligt i Post- och Inrikes Tidningar.
Beslutet vinner laga kraft tidigast fyra veckor efter annonseringen, om ingen har överklagat beslutet innan dess.

Angränsande markägare kommer att underrättas om annonseringen.

Tidigast fyra veckor efter annonseringen i Post och Inrikes tidningar får åtgärden i beslutet påbörjas, om startbesked har meddelats.
Även om beslutet inte har vunnit laga kraft efter fyra veckor får byggherren, på egen risk, påbörja arbetet om startbesked har meddelats.

Du kan själv kontrollera datumet för annonsering på:
<https://poit.bolagsverket.se/poit/>

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Länsstyrelsen i Dalarnas län har rätt att överpröva byggnadsnämndens beslut att meddela dispens från miljöbalken. Länsstyrelsen ska inom tre veckor från den dag då kommunens beslut kom in till Länsstyrelsen besluta om en prövning ska ske eller inte. I det fall Länsstyrelsen begärt in ärendet för prövning kan dispensbeslutet komma att upphävas om det inte finns förutsättningar för dispens.

Strandskyddsdispensen upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller har avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beslutsunderlag

Anmälan, inkom 2018-08-16
Ansökan om strandskyddsdispens, inkom 2018-09-05
Färgsättning, inkom 2018-09-04
Telefonanteckning, ärendet ändras till fritidshus, 2018-09-19
Planritning, inkom 2018-08-16
Fasadritning, inkom 2018-08-16
Fasadritningar 3 st, inkom 2018-09-04
Fotoillustration, inkom 2018-09-04
Situationsplan med tomtplatsavgränsning, inkom 2018-09-04
Yttrande från Miljönämnden, inkom 2018-11-15
Kontrollplan, inkom 2018-09-04
Byggnadsnämndens beslut, 2018-09-24

MORA

Förslag till beslut

Sökt bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen.

Kontrollansvarig och tekniskt samråd krävs inte i detta ärende.

Startbesked, för att påbörja åtgärden, godkänns med stöd av 10 kap. 23 § plan- och bygglagen.

Med detta startbesked fastställs inlämnad kontrollplan.

Enligt vad som framkommit i ärendet beslutas att färdigställandeskydd inte är nödvändigt.

Slutbesked krävs för att få ta byggnaden i bruk. Som underlag för slutbeskedet ska följande handlingar lämnas in till Stadsbyggnadsförvaltningen:

1. Signerad kontrollplan.

Dispens från 7 kap. 15 § miljöbalken beviljas för fritidshus.

Sökt åtgärd får anses uppfylla det lagstadgade särskilda skälet som anges i miljöbalken 7 kap. 18 d § då åtgärden avses uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus.

Som tomt får tas i anspråk med röd färg markerat område på bifogad situationsplan.

Avgiften för bygglovet och strandskyddsdispensen är 6 450 kronor i enlighet med taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

I detta ärende krävs utstakning, Kostnader för detta ingår inte i bygglovsavgiften.

Sändlista

Sökanden:

Länsstyrelsen (strandskydd)

MORA

§ 250

MK BN 2018/00913-2

Reglemente för byggnadsnämnden

Beslut

Byggnadsnämnden har ingen erinran till förslaget *Reglemente för byggnadsnämnden*.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2018-05-07, § 38, bl.a. att fastställa Mora kommuns nämndorganisation från och med 1 januari 2019 i enlighet med beslutsförslag daterat 2018-04-09 samt att uppdra till kommunstyrelsen att under 2018 ta fram förslag till reglementen.

Den nya organisationen innebär att två nya nämnder tillskapas i form av en kultur- och fritidsnämnd samt en servicenämnd. Vidare innebär beslutet att kommunens uppgifter inom planväsendet flyttas från byggnadsnämnden till kommunstyrelsen. Ytterligare ett skäl till organisationsförändringen är att ge kommunstyrelsen en mer strategisk och övergripande roll i organisationen.

Utifrån uppdraget har förslag till reglemente för byggnadsnämnden upprättats. Reglementet har upprättats utifrån riktlinjerna i kommunfullmäktiges beslut 2018-05-07 samt den struktur som tagits fram av Sveriges kommuner och landsting (SKL). I samband med detta arbete har samtliga kommunens nämndsreglementen (med undantag för de gemensamma nämnderna) reviderats för att få en likartad struktur på kommunens reglementen.

Vad avser byggnadsnämndens reglemente har vissa förändringar skett i förhållande till det tidigare gällande, innebärande bl.a. att

- kommunstyrelsen övertar byggnadsnämndens ansvar för kommunens planarbete enligt PBL vilket därför utgått ur nämndens reglemente
- ansvaret för att kalla in ersättare vid ordinarie ledamots förfall förs över till partierna (reglementet 20 §),

nämndens beredningsordning ingår i reglementet 29 §

Beslutsunderlag

Förslag till nytt reglemente för byggnadsnämnden.

Förslag till beslut

Byggnadsnämnden ställer sig positiva till föreslaget *Reglemente för byggnadsnämnden*.

Sändlista

Kommunledningskontoret

MORA

§ 251

Informationsärenden

Preliminärt ställningstagande till bostadsprojekt Gunnar Prefab/Måmyren

Stadsarkitekt Tommy Ek har, med anledning av föreslaget byggnadsprojekt på Måmyren där Gunnar Prefab AB vill bygga flerfamiljshus, utrett bullerfrågor och analyserat hur Stockholms kommun arbetar med frågor om buller. Stockholms kommun arbetar efter riktlinjer i dokumentet "Vägledning för hantering av omgivningsbuller vid bostadsbyggande i Stockholm". Handboken är framtagen under 2018 och redovisar tillämpningar av Trafikbullerförordningen 2015:216 vid nybyggnation av bostäder i bullerutsatta lägen. Bland annat sägs att "En mindre del av lägenheterna kan undantas från riktvärdena om det ur ett helhetsperspektiv bedöms att en god ljudmiljö kan skapas".

Frågan ställdes nu till byggnadsnämnden om de kan acceptera en avvikelse från detaljplanebestämmelserna utifrån den information som nu lämnas.

Beslut

Byggnadsnämnden kan ej lämna besked i frågan vid detta sammanträde. Stadsbyggnadskontoret får i uppdrag att återkomma i frågan nästkommande byggnadsnämnd.

MORA

§ 252

Delegationsbeslut

1. Långlet, Startbesked för nybyggnad av enbostadshus och komplementbyggnad MK BN 2018/
2. Öna, Startbesked för överbyggnaden vid nybyggnation av flerbostadshus MK BN 2017/
3. Fyriberg, Slutbesked för installation av eldstad och rökkanal MK BN 2018/
4. Stranden, Slutbesked för montering av skyltar MK BN 2016/
5. Startbesked för ändrad användning av kontor till lägenhet MK BN 2017/
6. Slutbesked för tillbyggnad av fritidshus och installation av eldstad/rökkanal MK BN 2017/
7. Bostadsanpassningsbidrag beviljas för spisvakt med 3 111 kronor MK BN 2018/
8. Bostadsanpassningsbidrag beviljas för ramp med 3 317 kronor MK BN 2018/
9. Bostadsanpassningsbidrag, anpassning av tröskel beviljas med 4 633 kronor MK BN 2018/
10. Bostadsanpassningsbidrag, spisvakt beviljas med 3 111 kronor MK BN 2018/
11. Björkvassla, Startbesked för nybyggnad av fritidshus MK BN 2018/
12. Utmeland, Slutbesked för nybyggnad av enbostadshus MK BN 2017/
13. Björkvassla, Slutbesked för nybyggnad av komplementbyggnad MK BN 2018/
14. Slutbesked för installation av vatten och avlopp MK BN 2018/
15. Ryssa, Startbesked för installation av VA MK BN 2018/
16. Startbesked för ändrad planlösning MK BN 2018/
17. Slutbesked för nybyggnad av lager/förråd och skyltpelare MK BN 2016/

MORA

18.	Rättidsprövning av Bygglov och strandskyddsdispens för nybyggnad av nätstation	MK BN 2018/
19.	Vika, Strandskyddsdispens och startbesked för nybyggnad av komplementbyggnad	MK BN 2018/
20.	Gesunda, Bygglov för fasadändring	MK BN 2018/
21.	Startbesked för installation av vatten och avlopp	MK BN 2018/
22.	Stranden, Startbesked för installation av hiss	MK BN 2018/
23.	Ryssa, Slutbesked för nybyggnad av enbostadshus	MK BN 2017/
24.	Bonäs, Slutbesked för installation av eldstad och rökkanal	MK BN 2018/
25.	Startbesked för nybyggnad av komplementbyggnad	MK BN 2017/
26.	Ryssa, Startbesked för installation av VA	MK BN 2018/
27.	Ryssa, Startbesked för installation av VA	MK BN 2018/
28.	Startbesked för installation av VA	MK BN 2018/
29.	Ryssa, Startbesked för installation av VA	MK BN 2018/
30.	Startbesked för installation av VA	MK BN 2018/
31.	Ryssa, Startbesked för installation av VA	MK BN 2018/
32.	Häradsarvet, Startbesked för installation av eldstad	MK BN 2018/
33.	Nusnäs, Slutbesked för tillbyggnad av enbostadshus	MK BN 2018/
34.	Startbesked för nybyggnad av fritidshus med komplementbyggnad	MK BN 2018/
35.	Kråkberg, Bygglov och startbesked för nybyggnad av transformatorstation	MK BN 2018/
36.	Gruddbo, Bygglov och startbesked för nybyggnad av 2 st komplementbyggnader	MK BN 2018/
37.	Öna, Startbesked för nybyggnad av enbostadshus och komplementbyggnad	MK BN 2018/
38.	Björkvassla, Startbesked för nybyggnad av fritidshus och komplementbyggnad	MK BN 2018/

MORA

39. Gesunda, Startbesked för fasadändring på enbostadshus MK BN 2018/
40. Slutbesked för installation av ventilation i enbostadshus MK BN 2018/
41. Startbesked för installation av VA MK BN 2018/
42. Stutt, Startbesked för tillbyggnad av industri- eller lagerbyggnad MK BN 2016/
43. Kumbelnäs, Bygglov för nybyggnad av enbostadshus MK BN 2018/
44. Bonäs, Slutbesked för installation av eldstad MK BN 2018/
45. Björka, Startbesked för nybyggnad av komplementbyggnad - grillkåta MK BN 2018/
46. Häradsarvet, Startbesked för installation av VA MK BN 2018/
47. Ryssa, Startbesked för installation av VA MK BN 2018/
48. Morkarby, Startbesked för installation av eldstad MK BN 2018/
49. Stranden, Startbesked för installation av eldstad MK BN 2018/
50. Utanmyra, Slutbesked för nybyggnad av komplementbyggnader MK BN 2015/
51. Vattnäs, Avskrivning av anmälan om nybyggnad av komplementbyggnad MK BN 2018/
52. Färnäs, Startbesked för nybyggnad av komplementbyggnad MK BN 2018/
53. Stranden, Startbesked för ändring från förråd till kontor MK BN 2018/
54. Vika, Startbesked för nybyggnad av komplementbyggnad och installation av eldstad MK BN 2018/
55. Landboby, Startbesked för installation av eldstad MK BN 2018/
56. Färnäs, Bygglov för nybyggnad av komplementbyggnad MK BN 2017/
57. Nusnäs, Ärendet avvisas och avslutas, anmälan återtagen av den sökande. Anmälan om tillbyggnad av enbostadshus MK BN 2018/

MORA

58.	Morkarlby, Bygglov och startbesked för nybyggnad av plank	MK BN 2018/
59.	Limbäck, Slutbesked för rivning av enbostadshus	MK BN 2017/
60.	Kumbelnäs, Slutbesked för nybyggnad av komplementbyggnad	MK BN 2016/
61.	Noret, Startbesked för tillbyggnad av enbostadshus	MK BN 2017/
62.	Färnäs, Slutbesked för tillbyggnad av enbostadshus	MK BN 2017/
63.	Kumbelnäs, Slutbesked för tillbyggnad av enbostadshus	MK BN 2016/
64.	Färnäs, Startbesked för nybyggnad av växthus	MK BN 2018/
65.	Morkarlby, ärendet avvisas och avslutas, ansökan återtagen från den sökande. Anmälan om tillbyggnad av enbostadshus.	MK BN 2018/
66.	Stranden, Slutbesked för ändring av affärshus	MK BN 2018/
67.	Vidbäcken, Slutbesked för tillbyggnad av komplementbyggnad	MK BN 2016/
68.	Näsberg, Startbesked för installation av eldstad	MK BN 2018/
69.	Bonäs, Slutbesked för tillbyggnad av enbostadshus	MK BN 2015/
70.	Gruddbo, Startbesked för tillbyggnad av fritidshus	MK BN 2018/
71.	Ryssa, Startbesked för installation av VA	MK BN 2018/
72.	Vinäsa, Interimistiskt slutbesked för nybyggnad av enbostadshus och carport/förråd	MK BN 2017/
73.	Skattungbyn, Startbesked för nybyggnad av fritidshus	OK BN 2016/
74.	Kråkberg, Slutbesked för tillbyggnad av fritidshus	MK BN 2015/
75.	Gruddbo, Slutbesked för tillbyggnad av enbostadshus	MK BN 2017/

MORA

76.	Långlet, Startbesked för installation av eldstad	MK BN 2018/
77.	Mora, Slutbesked för tillbyggnad av slaktlada	MK BN 2017/
78.	Bergkarlås, Slutbevis för nybyggnad av fritidshus	MK BN 2018/
79.	Östnor, Bygglov och startbesked för uppsättning av skylt	MK BN 2018/
80.	Färnäs, Startbesked för installation av kommunalt vatten	MK BN 2018/
81.	Gruddbo, Startbesked för installation av eldstad och röckanal	MK BN 2018/
82.	Ryssa, Startbesked för installation av VA	MK BN 2018/
83.	Stranden Tidsbegränsat bygglov för två bodar	MK BN 2017/
84.	Morkarlby, Startbesked för installation av VA i komplementbyggnad	MK BN 2018/
85.	Noret, Startbesked för tillbyggnad av affärslokal	MK BN 2018/
86.	Utmeland, Slutbesked för installation av VA	MK BN 2018/
87.	Utmeland, Slutbesked för installation av eldstad	MK BN 2018/
88.	Noret, Slutbesked för nybyggnad av ambulansstation	MK BN 2016/
89.	Noret, Slutbesked för fasadändring av ambulansstation	MK BN 2018/
90.	Nusnäs, Startbesked för installation av eldstad	MK BN 2018/
91.	Östnor, Tidsbegränsat bygglov för tillbyggnad av industribyggnad	MK BN 2018/
92.	Noret, Noret, Slutbesked för tillbyggnad av komplementbyggnad	MK BN 2018/
93.	Utmeland, Slutbesked för tillbyggnad av radhus	MK BN 2018/
94.	Gruddbo, Startbesked för tillbyggnad av fritidshus	MK BN 2018/

MORA

95.	Bengtsarvet, Slutbesked för nybyggnad av fritidshus	MK BN 2017/
96.	Oxberg, Startbesked för nybyggnad av fritidshus	MK BN 2018/
97.	Orsa Kyrkby, Startbesked för installation av eldstad	OK BN 2018/
98.	Stranden, Slutbesked för rivning av lokal	MK BN 2018/
99.	Färnäs, Slutbesked för nybyggnad av slogbod	MK BN 2018/
100.	Noret, Startbesked för installation av eldstad	MK BN 2018/
101.	Ryssa, Slutbesked för installation av VA	MK BN 2018/
102.	Mora, Bygglov för nybyggnad av parkeringsplats	MK BN 2018/
103.	Vattnäs, Startbesked grundläggning för nybyggnad av enbostadshus	MK BN 2018/
104.	Morkarby, Startbesked grundläggning för tillbyggnad av enbostadshus och nybyggnad av komplementbyggnad	MK BN 2018/
105.	Ryssa, Startbesked för installation av VA	MK BN 2018/
106.	Stranden, Bygglov och startbesked för uppsättning av skyltar	MK BN 2018/
107.	Färnäs, Startbesked för tillbyggnad av fritidshus	MK BN 2018/
108.	Utmeland, Startbesked för installation av VA	MK BN 2018/
109.	Kråkberg, Slutbesked för tillbyggnad av fritidshus	MK BN 2017/
110.	Vika, Startbesked för nybyggnad av enbostadshus och rivning av befintligt hus	MK BN 2018/
111.	Stranden, Bygglov och startbesked för skyltar	MK BN 2018/
112.	Östnor, Startbesked för ändring av planlösning och brandskydd	MK BN 2018/
113.	Nusnäs, Startbesked för nybyggnad av fritidshus, rivning av befintlig byggnad	MK BN 2018/
114.	Utmeland, Startbesked för tillbyggnad av industribyggnad	MK BN 2018/

MORA

115.	Ryssa, Slutbesked för installation av VA	MK BN 2018/
116.	Nusnäs, Bygglov för tillbyggnad av enbostadshus	MK BN 2018/
117.	Morkarby, Startbesked för ändring av skollokal	MK BN 2018/
118.	Morkarby, Startbesked för installation av eldstad	MK BN 2018/
119.	Utmeland, Slutbesked för installation av vatten och avlopp	MK BN 2018/
120.	Vattnäs, Slutbesked för nybyggnad av komplementbyggnad	MK BN 2016/
121.	Björka, Bygglov för nybyggnad av komplementbyggnad	MK BN 2018/
122.	Östnor, Slutbesked för ändring av planlösning och brandskydd	MK BN 2018/
123.	Morkarby, Slutbesked för nybyggnad av två flerbostadshus	MK BN 2017/
124.	Morkarby, Slutbesked för nybyggnad av carport/soprum/förråd	MK BN 2017/
125.	Rättidsprövning; Överklagande Bygglov och strandskyddsdispens för nybyggnad av enbostadshus	MK BN 2018/
126.	Slutbesked för rivning av fritidshus Nusnäs	MK BN 2018/
127.	Startbesked för nybyggnad av fritidshus Gesunda	MK BN 2018/
128.	Startbesked för tillbyggnad av fritidshus Vinäs	MK BN 2017/
129.	Slutbesked installation av eldstad Storvasselånäs	MK BN 2018/
130.	Slutbesked för nybyggnad av garage/förråd	MK BN 2015/
131.	Startbesked för tillbyggnad av fritidshus och VA-anslutning	MK BN 2018/
132.	Slutbevis för installation av eldstad	MK BN 2018/
133.	Slutbesked för tillbyggnad av enbostadshus Vattnäs	MK BN 2018/

MORA

134.	Slutbevis för nybyggnad av enbostadshus Vattnäs	MK BN 2018/
135.	Slutbesked för nybyggnad av fritidshus	MK BN 2015/
136.	Slutbesked för tillbyggnad av fritidshus	MK BN 2017/
137.	Slutbesked för tillbyggnad av fritidshus Kråkberg	MK BN 2018/
138.	Slutbesked för installation av eldstad Färnäs	MK BN 2018/
139.	Slutbesked för nybyggnad av carport Oxberg	MK BN 2015/
140.	Öna, Bygglov för ändring av vindsutrymme	MK BN 2018/
141.	Bonäs, Slutbesked för installation av VA	MK BN 2018/
142.	Bostadsanpassningsbidrag, ramp vid entrén, 72 904 kronor	MK BN 2018/
143.	Bostadsanpassningsbidrag, anpassning av entré med ramp	MK BN 2018/
144.	Justerat beslut. Bostadsanpassningsbidrag beviljas för ramp vid entré med totalt 7 050 kronor.	MK BN 2018/
145.	Bostadsanpassningsbidrag, anpassning av trösklar beviljas med 1 373 kronor	MK BN 2018/
146.	Justerat beslut. Bostadsanpassningsbidrag beviljas för flytt av ramp samt anpassning av trösklar med 2 656 kronor.	MK BN 2018/
147.	Bostadsanpassningsbidrag, anpassning av badrum; tvättställ med avställningsyta, 20 360 kronor	MK BN 2018/
148.	Slutbesked för installation av eldstad och rökkanal Nusenäs	MK BN 2016/
149.	Bygglov för nybyggnad av komplementbyggnad Öna	MK BN 2018/
150.	Kråkberg, Bygglov och startbesked för tillbyggnad och fasadändring av enbostadshus	MK BN 2018/

MORA

§ 253

Delgivningar

1. Underrättelse om avslutad förrättning. MK BN 2018/
Fastighetsreglering berörande Knås och
Stutt.
2. Underrättelse om avslutad förrättning. MK BN 2018/
Avstyckning från Långlet
3. Underrättelse om avslutad förrättning. MK BN 2018/
Avstyckning från Nusnäs
4. Underrättelse . Anläggningsförrättning för MK BN 2017/
befintlig väg vid stranden av Siljan norr
och söder om Stammäs vid Björka
5. Underrättelse om avslutad förrättning. MK BN 2018/
Avstyckning från Färnäs och
fastighetsreglering berörande Färnäs,
6. Underrättelse om avslutad förrättning. MK BN 2018/
Avstyckning från Garsås
7. Underrättelse om avslutad förrättning. MK BN 2018/
Avstyckning från Gävunda
8. Underrättelse om avslutad förrättning. MK BN 2018/
Fastighetsreglering berörande Utmeland,
Vinäs, Vinäs, Vinäs och Vinäs
9. Beslut 20181029, Dnr. Länsstyrelsen MK BN 2018/
Dalarnas Län. Lst avslår överklagandet.
10. Beslut 20181029, Dnr. Länsstyrelsen MK BN 2018/
Dalarnas Län. Lst ändrar BN beslut enligt
bifogad tomtplatsavgränsning.
11. Beslut 20181030, , Nacka Tingsrätt, Mark- MK BN 2018/
och miljödomstolen. Mark- och
miljödomstolen avslår överklagandena.
12. Tillståndsbevis MK BN 2018/
13. Föreläggande enligt MB kap 12 § 6 och MK BN 2018/00872-1
samråd enligt kulturmiljölagen för
underhållsröjning i kraftledningsgata i
Rättvik, Mora och Orsa kommun

MORA

14.	Bildande av Agnmyrens naturreservat i Mora kommun	MK BN 2018/00873-1
15.	Beslut om dammsäkerhetsklass för Säckens dammanläggning, Mora kommun	MK BN 2018/00874-1
16.	Beslut om dammsäkerhetsklass för Venjansjöns dammanläggning, Mora kommun	MK BN 2018/00875-1
17.	Samrådsyttrande över planerat naturvårdsavtal på fgh. STUTT	MK BN 2018/
18.	Protokoll från Svea Hovrätt, Mark och Miljööverdomstolen; Syn i Mora	MK BN 2017/
19.	Underrättelse om avslutad förrättning. Avstyckning från Utmeland samt fastighetsreglering berörande Siljansfors m.fl.	MK BN 2018/
20.	Beslut 20181009, Dnr: Lst. Lst beslutar att upphäva BN beslut från 2018-08-28.	MK BN 2018/
21.	Sv; remiss angående ostadgat torn (36 m) i Kråkberg, Mora Kommun	MK BN 2018/00777-2
22.	Beslut från Länsstyrelsen; Överklagande av beslut om bygglov för tillbyggnad av fritidshus	MK BN 2018/
23.	Underrättelse 2018-11-09, Mål nr. Skrivelse från NN och NN 2018-11-08.	MK BN 2017/
24.	Beslut 2018-11-08, Dnr Länsstyrelsen Dalarna Rättsenhet. Lst upphäver det överklagade beslutet.	MK BN 2018/